

**DÖVLƏT İMTAHAN
MƏRKƏZİ**

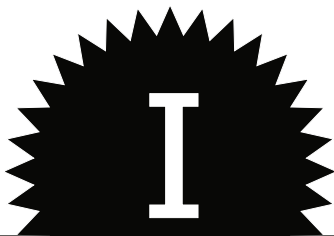
www.dim.gov.az | www.imtahan.az | www.abiturient.az | www.mekteb.edu.az

ABİTURIYENT

XÜSUSİ BURAXILIŞ

BAKİ/2021

**İxtisas seçimi zamanı
nələrə diqqət
yetirməli?**

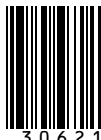
İXTİSAS QRPUNUN ABİTURIYENTLƏRİ ÜÇÜN

ISSN 2223-9723

9 772223 972006

3 0 6 2 1

2021

İmtahan nəticələrinizi DİM-in
www.dim.gov.az internet
səhifəsindən öyrənə bilərsiniz!

REDAKSIYA ŞURASI

M.M.Abbaszađe, N.Ə.Babayev, K.R.Aydazadə, F.Ş.Bədəlbəyli,
G.Ç.Gəraybəyli, A.M.Paşayev, V.R.Misirov.

REDAKSIYA HEYƏTİ

M.Ə.Bədəlov (baş redaktor), İ.M.Allahverdiyev,
A.H.Bağırov, G.M.Balacanova, A.H.Batıyeva, N.N.Bayramova,
M.Ə.Əkbərli, V.O.Əkbərov, N.L.Əliyev, X.S.Əzimova, A.E.Həbibov,
N.Z.Hüseynova, Ç.C.Xəlilov, X.Z.Kərimova, A.Ə.Qasımov,
S.S.Mərdanov, O.Y.Şelaginov, H.R.Zeynalov.

Jurnal Dövlət İmtahan Mərkəzinin
rəsmi materialları əsasında hazırlanmışdır.

Dil və üslub üzrə redaktorlar:

Ç.İ.Rüstəmov, N.M.Musayev.

Kompüter və dizayn:

X.S.Mirzəyev, L.M.Ağayeva.

Redaksiyanın ünvanı:

Az1078, Bakı şəhəri, A.Salamzadə küçəsi, 28.

Telefonlar:

1653 (DİM-in çağrı mərkəzi),

Whatsapp:

(+99450) 225-54-99 (Redaksiya).

Elektron poçt: abiturient.journal@gmail.com

Veb-sayt: www.abiturient.az

© **DİM - «Abituriyent» - 2021**

Dövlət İmtahan Mərkəzinin rəsmi razılığı olmadan jurnalın
və ya onun hər hansı hissəsinin təkrar çapı, yayılması, elektron
və ya mexaniki üsulla surətinin çıxarılması

QADAĞANDIR!

Çapa imzalanmışdır 20.08.2021.

Tiraj 500.

Jurnal DİM-in mətbəəsində çap olunub.

İxtisas seçimi zamanı nələrə diqqət yetirməli?

Hörmətli abituriyentlər! Artıq seçdiyiniz ixtisas qrupu (qrupları) üzrə imtahan balları Dövlət İmtahan Mərkəzinin (DİM) www.dim.gov.az internet saytında elan edilmişdir. Bundan sonra müsabiqədə iştirak etmək hüququ qazanmış abituriyentlərin qarşısında ixtisas seçimi etmək, onu dəqiqləşdirmək və təsdiqləmək (rəsmiləşdirmək) vəzifəsi durur. Bu məqamda düzgün, ağıllı qərar qəbul etmək, öz istəyi ilə bərabər mövcud müsabiqə vəziyyətinin reallıqlarını – ixtisaslar üzrə plan yerlərini, müsabiqədə iştirak edən abituriyentlərin imtahan nəticələrinin bal intervalları üzrə paylanmasını, öz fərdi imtahan göstəricilərinin bu sıralamadakı yerini, həmçinin ötən illərin tələbə qəbulu müsabiqəsində ayrı-ayrı ixtisaslar üzrə formalaşmış keçid ballarını nəzərə almaq seçimin uğurlu olmasına müsbət təsir göstərə bilər. Odur ki, sizin düzgün istiqamət götürməyinizə kömək üçün, öncə 2021/2022-ci tədris ili üçün respublika ali təhsil müəssisələrinin I ixtisas qrupuna Azərbaycan və rus bölmələri, hər iki bölmənin birgə müsabiqəsi üzrə tələbə qəbulu planı və dövlət sifarişi üzrə yerlərin sayı təqdim edilir (bax: cədvəl 1). **Dövlət sifarişi** ali təhsil müəssisələrində dövlət büdcəsi vəsaiti hesabına təhsil alması nəzərdə tutulan tələbələrin sayını göstərir. Dövlət sifarişinin yerinə yetirilməsində dövlət ali təhsil müəssisələri ilə bərabər özəl ali təhsil müəssisələri də iştirak edir. Dövlət sifarişi əsasında və ya ödənişli əsaslarla qəbul aparılmasından asılı olmayaraq qəbul planında yerlərin ümumi sayı göstərilir. Xatırladaq ki, hər bir ixtisas üzrə dövlət sifarişi əsasında ayrılmış yerlərin sayı və dövlət sifarişinin yerinə yetirilməsində iştirak edən ali təhsil müəssisələrinin siyahısı və ayrı-ayrı ixtisasların ali məktəblər üzrə plan yerlərinin sayı, onların kodları, təhsil formaları (əyani, qiyabi) və təhsil haqqının məbləği “Abituriyent” jurnalının 2021-ci il 4-cü nömrəsində dərc olunub.

Cədvəl 1

Qəbul planı				Dövlət sifarişi
Azərbaycan bölməsi	Rus bölməsi	Birgə	Cəmi	
12198	881	2679	15758	10112

- * Riyaziyyat və Fizika ixtisaslarının hər biri üçün dövlət sifarişi üzrə ayrılmış 25 yerin müsabiqəsində M.V.Lomonosov adına Moskva Dövlət Universitetinin Bakı filialına qəbul üçün sənəd vermiş abituriyentlər də iştirak edirlər.

Kompüter elmləri, Geologiya və geofizika mühəndisliyi, Neft-qaz mühəndisliyi və Kimya mühəndisliyi ixtisaslarının hər biri üçün dövlət sifarişi üzrə ayrılmış 30 yerin müsabiqəsində Birgə Azərbaycan-Fransız Universitetinə (UFAZ) qəbul üçün sənəd vermiş abituriyentlər də iştirak edirlər.

Həyat fəaliyyətinin təhlükəsizliyi ixtisası üçün dövlət sifarişi üzrə ayrılmış 50 yerin müsabiqəsində Fövqəladə Hallar Nazirliyinin Akademiyasına qəbul üçün sənəd vermiş abituriyentlər də iştirak edirlər.

İndi sizə ixtisas seçimində iştirak etmək üçün müəyyən edilmiş müsabiqə şərtləri barədə məlumatları təqdim edirik. Ancaq əvvəlcə abituriyentlər arasında bəzən düzgün anlaşılmayan bir məsələyə aydınlıq gətirmək istəyirik. Müsabiqədə iştirak etmək üçün tələb olunan minimal bal həddi ilə hər hansı ixtisasa keçid balı arasında fərq varmı, yoxsa bunlar eynidir? Əlbəttə, bunlar tamamilə fərqli anlayışlardır. **Müsabiqə** şərti DİM tərəfindən bu və ya digər ixtisas qrupu, yaxud ixtisas üzrə müsabiqəyə buraxılmaq üçün qoyulan minimal tələbdir. Bu o deməkdir ki, hər bir qrup üzrə ixtisasların müsabiqəsində yalnız tələb olunan müsabiqə şərtlərini ödəmiş abituriyentlər iştirak edə bilirlər. Tutaq ki, cari ildə I ixtisas qrupunda imtahan verən hər hansı abituriyent qəbul imtahanının birinci mərhələsində (cari ilin məzunları üçün buraxılış imtahanında) 200 bal, ikinci mərhələsində isə 40 bal, cəmi 240 bal toplayıb. Göründüyü kimi, onun qəbul imtahanının ikinci mərhələsi üzrə balı 50-dən azdır. Bu halda mövcud müsabiqə şərtini yerinə yetirmədiyinə görə onun müsabiqədə iştirak etmək hüququ

olmayacaq. **Keçid balı** isə müsabiqə aparıldıqdan sonra hər ixtisas üzrə ayrı-ayrılıqda formalaşan və müvafiq ixtisasa ən aşağı balla qəbul olan abituriyentin balına bərabər olan göstəricidir. Keçid balı müəyyən ixtisas üzrə müsabiqədə iştirak edən abituriyentlərin sayı, həmin ixtisas üzrə plan yerləri və abituriyentlərin imtahan nəticələrindən asılı olur. Fərz edək ki, hər hansı ixtisas üzrə qəbul planı 60 yerdən ibarətdir. Həmin ixtisası ərizəsində müsabiqə şərtlərini ödəmiş 250 nəfər göstərib. Bu zaman həmin 250 nəfərdən ən yüksək bal toplayan 60 abituriyent bu ixtisasa qəbul edilir və 60-cı abituriyentin balı həmin ixtisas üzrə formalaşmış keçid balı olur.

Bu il I qrup üzrə müsabiqəyə (həm dövlət sifarişi əsasında, həm də ödənişli əsaslarla qəbul aparılan yerlər üzrə) ümumi balı 200-dən, imtahanın ikinci mərhələsi üzrə balı 100-dən az olmayan abituriyentlər buraxılır.

Müəyyən ixtisaslar üzrə tətbiq edilən tələblər qismən fərqlidir:

- **“Riyaziyyat”, “Fizika” və “Kompüter elmləri”** ixtisasları üzrə müsabiqəyə ümumi balı 250-dən az olmayan abituriyentlər buraxılır;
- **Dövlət ali təhsil müəssisələrinin (“ADA” Universiteti və Bakı Ali Neft Məktəbi istisna olmaqla) tədrisi ingilis dilində olan ixtisaslarının** müsabiqəsinə qəbul imtahanının birinci mərhələsində (cari ilin məzunları üçün buraxılış imtahanında) ingilis dili fənni üzrə nisbi balı 40-dan az olmayan abituriyentlər buraxılır;
- Aşağıda qeyd olunan ixtisaslar üzrə ödənişli əsaslarla ayrılmış yerlərin müsabiqəsinə ümumi balı 150-dən və imtahanın ikinci mərhələsi üzrə balı 50-dən az olmayan (dövlət sifarişi əsasında ayrılan yerlər üzrə ümumi balı 200-dən və imtahanın ikinci mərhələsi üzrə balı 100-dən az olmayan) abituriyentlər buraxılır:
 - Meliorasiya mühəndisliyi;
 - Texnologiya müəllimliyi;
 - Ekologiya mühəndisliyi.

- Aşağıda qeyd olunan ixtisaslar üzrə həm dövlət sifarişi əsasında, həm də ödənişli əsaslarla qəbul aparılan yerlərin müsabiqəsində ümumi balı 150-dən və imtahanın ikinci mərhələsi üzrə balı 50-dən az olmayan abituriyentlər iştirak edə bilərlər:

- Aqronomluq;
- Balıqçılıq;
- Meşəçilik;
- Şərabçılıq;
- Torpaqşünaslıq və aqrokimya;
- Yerquruluşu və daşınmaz əmlakın kadastrı;
- Zoomühəndislik.

Əziz abituriyentlər, bilirik ki, sizi ötən illərin tələbə qəbulu müsabiqəsində ayrı-ayrı ixtisaslar üzrə formalaşmış keçid balları da maraqlandırır. Bu da təbiidir, çünki onlar ixtisas seçimi zamanı düzgün istiqamət götürməkdə sizin üçün oriyentir rolunu oynaya bilər. Yuxarıda qeyd etdiyimiz kimi, ayrı-ayrı ixtisaslar üzrə minimal keçid balları müvafiq ixtisası öz ərizəsində göstərən abituriyentlərin sayı, ixtisas üzrə plan yerləri və abituriyentlərin imtahan nəticələri əsasında formalaşır. Bu göstəricilərə əsasən hər il keçid ballarında müəyyən dəyişmə müşahidə olunsada, oxşar, təkrarlanan meyillər, tendensiyalar da özünü göstərir. Odur ki, sizə 2020-ci ilin tələbə qəbulu müsabiqəsində formalaşmış keçid balları ilə tanış olmağı məsləhət görürük. Həmin ilin tələbə qəbulu müsabiqəsində ali təhsil müəssisələrinin ixtisasları üzrə formalaşmış keçid balları “Abituriyent” jurnalının 2021-ci il 2-ci nömrəsində və “2020-ci ilin tələbə qəbulu müsabiqəsində ali təhsil müəssisələrinin ixtisasları üzrə formalaşmış keçid balları” xüsusi buraxılışında təqdim olunub.

İmtahan nəticələrinə əsasən ümumi balı 200-dən və imtahanın ikinci mərhələsi üzrə balı 100-dən az olmayan 9866, ümumi balı 150-dən və imtahanın ikinci mərhələsi üzrə balı 50-dən az olmayan 15052 abituriyent müsabiqədə iştirak etmək hüququ əldə etmişdir. Abituriyentlərin imtahan ballarının paylanması (bal intervalları üzrə) müvafiq olaraq *cədvəl 2* və *cədvəl 3*-də təqdim edilir:

**I ixtisas qrupunda müsabiqədə iştirak etmək hüququ qazanmış
ümumi balı 200-dən və imtahanın ikinci mərhələsi üzrə
balı 100-dən az olmayan abituriyentlərin
imtahan ballarının paylanması**

Cədvəl 2

Bal interval -ları	Azərbaycan bölməsi üzrə		Rus bölməsi üzrə		Bütövlükdə	
	Abituri- yentlə- rin sayı	Abituri- yentlə- rin cəmi sayı	Abituri- yentlə- rin sayı	Abituri- yentlə- rin cəmi sayı	Abituri- yentlə- rin sayı	Abituri- yentlə- rin cəmi sayı
690 - 700	6	6	0	0	6	6
680 – 690	13	19	3	3	16	22
670 – 680	31	50	3	6	34	56
660 – 670	49	99	5	11	54	110
650 – 660	62	161	6	17	68	178
640 – 650	81	242	7	24	88	266
630 – 640	62	304	10	34	72	338
620 - 630	83	387	11	45	94	432
610 – 620	91	478	11	56	102	534
600 – 610	98	576	8	64	106	640
590 – 600	85	661	10	74	95	735
580 – 590	109	770	6	80	115	850
570 – 580	109	879	12	92	121	971
560 – 570	104	983	13	105	117	1088
550 – 560	125	1108	11	116	136	1224
540 – 550	105	1213	5	121	110	1334
530 – 540	117	1330	14	135	131	1465
520 – 530	128	1458	13	148	141	1606
510 – 520	132	1590	10	158	142	1748
500 – 510	131	1721	15	173	146	1894
490 – 500	150	1871	19	192	169	2063
480 – 490	159	2030	16	208	175	2238
470 – 480	161	2191	20	228	181	2419
460 – 470	168	2359	18	246	186	2605
450 – 460	176	2535	30	276	206	2811
440 – 450	179	2714	21	297	200	3011
430 – 440	195	2909	21	318	216	3227

Cədvəl 2 (ardı)

Bal interval-ları	Azərbaycan bölməsi üzrə		Rus bölməsi üzrə		Bütövlükdə	
	Abituri-yentlə-rin sayı	Abituri-yentlə-rin cəmi sayı	Abituri-yentlə-rin sayı	Abituri-yentlə-rin cəmi sayı	Abituri-yentlə-rin sayı	Abituri-yentlə-rin cəmi sayı
420 – 430	196	3105	18	336	214	3441
410 – 420	200	3305	32	368	232	3673
400 – 410	243	3548	27	395	270	3943
390 – 400	248	3796	25	420	273	4216
380 – 390	242	4038	29	449	271	4487
370 – 380	270	4308	31	480	301	4788
360 – 370	282	4590	24	504	306	5094
350 – 360	262	4852	32	536	294	5388
340 – 350	267	5119	32	568	299	5687
330 – 340	320	5439	36	604	356	6043
320 – 330	304	5743	36	640	340	6383
310 – 320	319	6062	39	679	358	6741
300 – 310	356	6418	40	719	396	7137
290 – 300	355	6773	30	749	385	7522
280 – 290	380	7153	37	786	417	7939
270 – 280	359	7512	33	819	392	8331
260 – 270	303	7815	14	833	317	8648
250 – 260	285	8100	19	852	304	8952
240 – 250	268	8368	16	868	284	9236
230 – 240	201	8569	11	879	212	9448
220 – 230	182	8751	6	885	188	9636
210 – 220	121	8872	7	892	128	9764
200 – 210	101	8973	1	893	102	9866

Qeyd: “Riyaziyyat”, “Fizika”, “Kompüter elmləri” ixtisasları üzrə müsabiqədə ümumi balı 250-dən az olmayan 8952 abituriyent iştirak edə bilər.

**I ixtisas qrupunda müsabiqədə iştirak etmək hüququ qazanmış
ümumi balı 150-dən və imtahanın ikinci mərhələsi üzrə
balı 50-dən az olmayan abituriyentlərin
imtahan ballarının paylanması**

Cədvəl 3

Bal interval -ları	Azərbaycan bölməsi üzrə		Rus bölməsi üzrə		Bütövlükdə	
	Abituri- yentlə- rin sayı	Abituri- yentlə- rin cəmi sayı	Abituri- yentlə- rin sayı	Abituri- yentlə- rin cəmi sayı	Abituri- yentlə- rin sayı	Abituri- yentlə- rin cəmi sayı
690 - 700	6	6	0	0	6	6
680 – 690	13	19	3	3	16	22
670 – 680	31	50	3	6	34	56
660 – 670	49	99	5	11	54	110
650 – 660	62	161	6	17	68	178
640 – 650	81	242	7	24	88	266
630 – 640	62	304	10	34	72	338
620 - 630	83	387	11	45	94	432
610 – 620	91	478	11	56	102	534
600 – 610	98	576	8	64	106	640
590 – 600	85	661	10	74	95	735
580 – 590	109	770	6	80	115	850
570 – 580	109	879	12	92	121	971
560 – 570	104	983	13	105	117	1088
550 – 560	125	1108	11	116	136	1224
540 – 550	105	1213	5	121	110	1334
530 – 540	117	1330	14	135	131	1465
520 – 530	128	1458	13	148	141	1606
510 – 520	132	1590	10	158	142	1748
500 – 510	131	1721	15	173	146	1894
490 – 500	150	1871	19	192	169	2063
480 – 490	159	2030	16	208	175	2238
470 – 480	161	2191	20	228	181	2419
460 – 470	168	2359	18	246	186	2605
450 – 460	176	2535	30	276	206	2811

Cədvəl 3 (ardı)

Bal interval-ları	Azərbaycan bölməsi üzrə		Rus bölməsi üzrə		Bütövlükdə	
	Abituri-yentlə-rin sayı	Abituri-yentlə-rin cəmi sayı	Abituri-yentlə-rin sayı	Abituri-yentlə-rin cəmi sayı	Abituri-yentlə-rin sayı	Abituri-yentlə-rin cəmi sayı
440 – 450	179	2714	21	297	200	3011
430 – 440	195	2909	21	318	216	3227
420 – 430	196	3105	18	336	214	3441
410 – 420	200	3305	32	368	232	3673
400 – 410	243	3548	27	395	270	3943
390 – 400	248	3796	25	420	273	4216
380 – 390	242	4038	29	449	271	4487
370 – 380	270	4308	31	480	301	4788
360 – 370	282	4590	24	504	306	5094
350 – 360	262	4852	33	537	295	5389
340 – 350	269	5121	33	570	302	5691
330 – 340	325	5446	36	606	361	6052
320 – 330	312	5758	38	644	350	6402
310 – 320	325	6083	42	686	367	6769
300 – 310	371	6454	56	742	427	7196
290 – 300	394	6848	41	783	435	7631
280 – 290	439	7287	48	831	487	8118
270 – 280	453	7740	57	888	510	8628
260 – 270	420	8160	45	933	465	9093
250 – 260	484	8644	52	985	536	9629
240 – 250	516	9160	56	1041	572	10201
230 – 240	542	9702	46	1087	588	10789
220 – 230	548	10250	53	1140	601	11390
210 – 220	551	10801	35	1175	586	11976
200 – 210	548	11349	49	1224	597	12573
190 – 200	575	11924	34	1258	609	13182
180 – 190	528	12452	33	1291	561	13743
170 – 180	483	12935	29	1320	512	14255
160 – 170	419	13354	30	1350	449	14704
150 – 160	338	13692	10	1360	348	15052

2-ci cədvəldə qeyd olunmuş "Abituriyentlərin cəmi sayı" sütunundakı rəqəmlər, balları ən yüksək bal intervalından (690-700) başlayaraq cari bal intervalına qədər olan diapazonda yerləşən abituriyentlərin sayını göstərir. Bu diapazona cari bal intervalı da daxildir. Bəs, cari bal intervalı dedikdə nə nəzərdə tutulur? Fərz edək ki, Azərbaycan bölməsində abituriyent 643 bal toplayıb. Bu abituriyentin topladığı bal 640-650 intervalında yerləşir. Bu interval həmin abituriyent üçün cari bal intervalı hesab olunur. 2-ci cədvəldə Azərbaycan bölməsi üzrə 640-650 bal intervalında müsabiqədə iştirak edən abituriyentlərin sayı 81 nəfərdir. Bu halda 640-dan çox bal toplayaraq müsabiqədə iştirak edən abituriyentlərin sayını təyin etmək üçün balları 640-650, 650-660, 660-670, 670-680, 680-690 və 690-700 intervallarında yerləşən abituriyentlərin saylarını cəmləmək lazımdır: $81+62+49+31+13+6=242$. 2-ci cədvəlin cari bal intervalına uyğun olan sətrində "Abituriyentlərin cəmi sayı" sütununda məhz həmin göstərici təqdim edilib.

I ixtisas qrupuna xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisaslar da daxildir. Bu ixtisaslar qəbul planında – ixtisaslar siyahısında bir ulduz (*) işarəsi ilə qeyd olunmuşdur. Bu ixtisaslarda qabiliyyət imtahanının nəticəsi məqbullu qiymətləndirilir.

Abituriyentin xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisasları seçmək və ərizəsində onların kodlarını qeyd etmək hüququ qazanması üçün onun test imtahanında topladığı ümumi balı və qabiliyyət imtahanındakı yekun nəticəsi DİM tərəfindən müəyyən edilmiş tələblərə (müsabiqə şərtlərinə) uyğun olmalıdır. 4-cü cədvəldə təhsili həm dövlət sifarişi üzrə, həm də ödənişli əsaslarla olan ixtisasların qabiliyyət imtahanı üzrə müsabiqə şərtləri təqdim edilir.

Xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisaslar üzrə müsabiqə şərtləri

Cədvəl 4

İxtisasın adı	Minimal bal	II mərhələ üzrə minimal bal	Qabiliyyət imtahanının yekun nəticəsi
Memarlıq	200	-	məqbul

I ixtisas qrupunda müvafiq Qabiliyyət İmtahan Komissiyasında qeydiyyatdan keçmiş və test imtahanının nəticəsinə görə müsabiqə şərtini yerinə yetirmiş, yəni tələb olunan minimal test balını toplamış abituriyentlərin nəzərinə çatdırılır ki, onlar müvafiq Qabiliyyət İmtahan Komissiyasında qabiliyyət imtahanı verməlidilər. Yalnız qabiliyyət imtahanını müvəffəqiyyətlə verən abituriyentlər ixtisas seçimi zamanı elektron ərizələrində müvafiq xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisasın kodunu göstərə bilirlər. Qabiliyyət imtahanından müvəffəqiyyətlə keçməyən abituriyentlər isə test imtahanının nəticəsinə görə müvafiq müsabiqə şərtlərini yerinə yetiriblərsə, I ixtisas qrupunun xüsusi qabiliyyət **tələb etməyən** ixtisaslarını seçib müsabiqədə iştirak edə bilirlər.

Abituriyentin həm test imtahanından topladığı ümumi balı, həm də qabiliyyət imtahanları üzrə yekun nəticəsi 4 sayılı cədvəldə göstərilən tələbləri ödəyirsə, o, seçdiyi xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün ümumi qaydada avqustun 20-dən 30-dək "Abituriyentin elektron ixtisas seçimi ərizəsi"ni doldurmalı və təsdiq etməlidir. Əks təqdirdə abituriyent müsabiqəyə buraxılmır.

Ali təhsil müəssisələrinə tələbə qəbulu müsabiqəsində iştirak etmək üçün ixtisas seçimi elanından çıxarışlar

- İxtisas seçmək hüququ olan abituriyent ali təhsil müəssisələrinin imtahan verdiyi ixtisas qrupuna (qruplarına) aid olan 15-ə qədər ixtisas kodunu qeyd edə bilər.

- Dövlət sifarişi əsasında və ya ödənişli əsaslarla qəbul aparılmasından asılı olmayaraq ali təhsil müəssisələrinin ixtisaslarının siyahısında hər bir ixtisas üzrə ümumi plan yerləri təqdim edilmişdir (bax: "Abituriyent" jurnalı №4, səh. 11-28). Hər bir ixtisas üzrə dövlət sifarişi əsasında ayrılmış yerlərin sayı və dövlət sifarişinin yerinə yetirilməsində iştirak edən ali təhsil müəssisələrinin siyahısı ayrıca cədvəldə verilmişdir (bax: "Abituriyent" jurnalı №4, səh. 29-35).

- Abituriyent ixtisas seçərkən bu ixtisas üzrə dövlət sifarişi əsasında və ya ödənişli əsaslarla təhsil almaq istədiyini qeyd etməlidir. Hər hansı bir ixtisas üzrə həm dövlət sifarişi, həm də ödənişli əsaslarla olan yerlərin müsabiqəsində iştirak etmək istəyən abituriyent həmin ixtisasın kodunu ərizəyə iki dəfə daxil etməli və ayrılıqda bu ixtisas üzrə təhsilini dövlət sifarişi əsasında və ödənişli əsaslarla almaq istədiyini qeyd etməlidir. İxtisas kodlarını, onların sayını və ardıcılığını abituriyent özü müəyyənləşdirir.

- Dövlət sifarişi üzrə ayrılmış yerləri seçmək hüququ əldə etmək üçün DİM tərəfindən qoyulan tələbləri ödəyə bilməyən abituriyentlər yalnız ödənişli əsaslarla olan yerlərin müsabiqəsində iştirak edə bilərlər.

- Dövlət hesabına ali təhsil almış abituriyentlər dövlət sifarişi üzrə ayrılmış yerləri seçə bilməzlər.

- Əcnəbilər və vətəndaşlığı olmayan şəxslər, qüvvədə olan qanunvericilikdə və dövlətlərarası razılaşmalarda digər hallar nəzərdə tutulmayıbsa, dövlət sifarişi üzrə ayrılmış yerləri seçə bilməzlər.

- İxtisas seçimi **bütün ixtisas qrupları üzrə avqustun 20-dən 30-dək internet vasitəsilə** aparılacaqdır. Müsabiqəyə yalnız həmin müddətdə ixtisasları seçib öz elektron ixtisas seçimi ərizələrinə daxil edərək təsdiq etmiş abituriyentlər buraxılacaq.

Hörmətli abituriyentlər!

İxtisas seçimi və "Abituriyentin elektron ixtisas seçimi ərizəsi"nin doldurulması qaydaları ilə tanış olmaq üçün sizə "Abituriyent" jurnalının 2021-ci il 4-cü nömrəsini diqqətlə oxumağı məsləhət görürük.

Sizə düzgün ixtisas seçimi və müsabiqədə uğurlar arzu edirik!

Dövlət İmtahan Mərkəzini
INSTAGRAMda izləyin!

Siz də DİM-in təqdim etdiyi məlumatlarla operativ şəkildə tanış olmaq istəyirsinizsə, qeyd olunan hesabı izləyin.

<https://www.instagram.com/stateexamcenter/>

Dövlət İmtahan Mərkəzinin "Instagram" hesabının yaradılmasında əsas məqsəd abituriyentləri, eləcə də onların valideynlərini operativ məlumatlandırmaq, həmçinin onları maraqlandıran sualları cavablandırmaqdır.

ALİ TƏHSİL MÜƏSSISƏLƏRİNİN İXTİSASLARINI SEÇMƏK HÜQUQU QAZANMIŞ ABİTURIYENTLƏR ÜÇÜN

"Abituriyent" jurnalının 4-cü nömrəsində:

- ✓ 2021/2022-ci tədris ili üçün ali təhsil müəssisələrinə tələbə qəbulu müsabiqəsində iştirak etmək üçün ixtisas seçimi elanı
- ✓ Müsabiqə şərtləri
- ✓ "Abituriyentin elektron ixtisas seçimi ərizəsi"nin doldurulma qaydası
- ✓ Qəbul aparılan ixtisaslar və onların plan yerləri
- ✓ Ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişli ilə tələbə qəbulunun proqnozu

İxtisas seçimi zamanı nələrə diqqət yetirməli?

Hörmətli abituriyentlər!

2020-ci il üzrə qəbul planını, bal intervalları üzrə abituriyentlərin paylanmasını bulki məlumatlarla müqayisə aparmaqla cari ildə müsabiqə vəziyyəti haqqında təxmini fikir formalaşdırma bilərsiniz.

Bu kitabçaların elektron versiyasını (pdf formatında) DİM saytının "Elektron xidmətlər" bölməsində "DİM nəşrlərinin elektron versiyalarının onlayn satışı" xidməti vasitəsilə ödəniş etməklə əldə edə bilərsiniz (Xidmətə keçid: <http://eservices.dim.gov.az/ejurnal/>).

Pərakəndə satıř qıym ti
1 manatdan çox olmamalıdır

D M - 2021

**DÖVLƏT İMTAHAN
MƏRKƏZİ**

www.dim.gov.az | www.imtahan.az | www.abiturient.az | www.mekteb.edu.az

ABİTURİYENT

XÜSUSİ BURAXILIŞ

BAKİ/2021

**İxtisas seçimi zamanı
nələrə diqqət
yetirməli?**

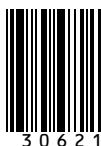

İXTİSAS QRPUNUN ABİTURİYENTLƏRİ ÜÇÜN

ISSN 2223-9723

9 1772223 1972006

3 0621

İmtahan nəticələrinizi DİM-in
www.dim.gov.az internet
səhifəsindən öyrənə bilərsiniz!

REDAKSIYA ŞURASI

M.M.Abbaszađe, N.Ə.Babayev, K.R.Aydaşada, F.Ş.Bədəlbəyli,
G.Ç.Gəraybəyli, A.M.Paşayev, V.R.Misirov.

REDAKSIYA HEYƏTİ

M.Ə.Bədəlov (baş redaktor), İ.M.Allahverdiyev,
A.H.Bağırov, G.M.Balacanova, A.H.Batıyeva, N.N.Bayramova,
M.Ə.Əkbərli, V.O.Əkbərov, N.L.Əliyev, X.S.Əzimova, A.E.Həbibov,
N.Z.Hüseynova, Ç.C.Xəlilov, X.Z.Kərimova, A.Ə.Qasımov,
S.S.Mərdanov, O.Y.Şelaginov, H.R.Zeynalov.

Jurnal Dövlət İmtahan Mərkəzinin
rəsmi materialları əsasında hazırlanmışdır.

Dil və üslub üzrə redaktorlar:

Ç.İ.Rüstəmov, N.M.Musayev.

Kompüter və dizayn:

X.S.Mirzəyev, L.M.Ağayeva.

Redaksiyanın ünvanı:

Az1078, Bakı şəhəri, A.Salamzadə küçəsi, 28.

Telefon:

1653 (DİM-in çağrı mərkəzi),

Whatsapp:

(+99450) 225-54-99 (Redaksiya).

Elektron poçt: abiturient.journal@gmail.com

Veb-sayt: www.abiturient.az

© **DİM - «Abituriyent» - 2021**

Dövlət İmtahan Mərkəzinin rəsmi razılığı olmadan jurnalın
və ya onun hər hansı hissəsinin təkrar çapı, yayılması, elektron
və ya mexaniki üsulla surətinin çıxarılması

QADAĞANDIR!

Çapa imzalanmışdır 16.08.2021.

Tiraj 500.

Jurnal DİM-in mətbəəsində çap olunub.

İxtisas seçimi zamanı nələrə diqqət yetirməli?

Hörmətli abituriyentlər! Artıq seçdiyiniz ixtisas qrupu (qrupları) üzrə imtahan balları Dövlət İmtahan Mərkəzinin (DİM) **www.dim.gov.az** internet saytında elan edilmişdir. Bundan sonra müsabiqədə iştirak etmək hüququ qazanmış abituriyentlərin qarşısında ixtisas seçimi etmək, onu dəqiqləşdirmək və təsdiqləmək (rəsmiləşdirmək) vəzifəsi durur. Bu məqamda düzgün, ağıllı qərar qəbul etmək, öz istəyi ilə bərabər mövcud müsabiqə vəziyyətinin realıqlarını – ixtisaslar üzrə plan yerlərini, müsabiqədə iştirak edən abituriyentlərin imtahan nəticələrinin bal intervalları üzrə paylanmasını, öz fərdi imtahan göstəricilərinin bu sıralamadakı yerini, həmçinin ötən illərin tələbə qəbulu müsabiqəsində ayrı-ayrı ixtisaslar üzrə formalaşmış keçid ballarını nəzərə almaq seçimin uğurlu olmasına müsbət təsir göstərə bilər. Odur ki, sizin düzgün istiqamət götürməyinizə kömək üçün, öncə 2021/2022-ci tədris ili üçün respublika ali təhsil müəssisələrinin II ixtisas qrupuna Azərbaycan və rus bölmələri, hər iki bölmənin birgə müsabiqəsi üzrə tələbə qəbulu planı və dövlət sifarişi üzrə yerlərin sayı təqdim edilir (bax: cədvəl 1). **Dövlət sifarişi** ali təhsil müəssisələrində dövlət büdcəsi vəsaiti hesabına təhsil alması nəzərdə tutulan tələbələrin sayını göstərir. Dövlət sifarişinin yerinə yetirilməsində dövlət ali təhsil müəssisələri ilə bərabər özəl ali təhsil müəssisələri də iştirak edir. Dövlət sifarişi əsasında və ya ödənişli əsaslarla qəbul aparılmasından asılı olmayaraq qəbul planında yerlərin ümumi sayı göstərilir. Xatırladaq ki, hər bir ixtisas üzrə dövlət sifarişi əsasında ayrılmış yerlərin sayı və dövlət sifarişinin yerinə yetirilməsində iştirak edən ali təhsil müəssisələrinin siyahısı və ayrı-ayrı ixtisasların ali məktəblər üzrə plan yerlərinin sayı, onların kodları, təhsil formaları (əyani, qiyabi) və təhsil haqqının məbləği “Abituriyent” jurnalının 2021-ci il 4-cü nömrəsində dərc olunub.

Cədvəl 1

Qəbul planı				Dövlət sifarişi
Azərbaycan bölməsi	Rus bölməsi	Birgə	Cəmi	
10355	817	2470	13642	4230

- * İqtisadiyyat ixtisası üçün dövlət sifarişi üzrə ayrılmış 13 yerin və Menecment ixtisası üçün dövlət sifarişi üzrə ayrılmış 12 yerin müsabiqəsində M.V.Lomonosov adına Moskva Dövlət Universitetinin Bakı filialına qəbul üçün sənəd vermiş abituriyentlər də iştirak edirlər.

İndi sizə ixtisas seçimində iştirak etmək üçün müəyyən edilmiş müsabiqə şərtləri barədə məlumatları təqdim edirik. Ancaq əvvəlcə abituriyentlər arasında bəzən düzgün anlaşılmayan bir məsələyə aydınlıq gətirmək istəyirik. Müsabiqədə iştirak etmək üçün tələb olunan minimal bal həddi ilə hər hansı ixtisasa keçid balı arasında fərq varmı, yoxsa bunlar eynidir? Əlbəttə, bunlar tamamilə fərqli anlayışlardır. **Müsabiqə şərti** Təhsil Nazirliyi ilə razılaşdırılmaqla DİM tərəfindən bu və ya digər ixtisas qrupu, yaxud ixtisas üzrə müsabiqəyə buraxılmaq üçün qoyulan minimal tələbdir. Bu o deməkdir ki, hər bir qrup üzrə ixtisasların müsabiqəsində yalnız tələb olunan müsabiqə şərtlərini ödəmiş abituriyentlər iştirak edə bilərlər. Tutaq ki, cari ildə II ixtisas qrupunda imtahan verən hər hansı abituriyent qəbul imtahanının birinci mərhələsində (cari ilin məzunları üçün buraxılış imtahanında) 200 bal, ikinci mərhələsində isə 40 bal, cəmi 240 bal toplayıb. Göründüyü kimi, onun qəbul imtahanının ikinci mərhələsi üzrə balı 50-dən azdır. Bu halda mövcud müsabiqə şərtini yerinə yetirmədiyinə görə onun müsabiqədə iştirak etmək hüququ olmayacaq. **Keçid balı** isə müsabiqə aparıldıqdan sonra hər ixtisas üzrə ayrı-ayrılıqda formalaşan və müvafiq ixtisasa ən aşağı balla qəbul olan abituriyentin balına bərabər olan göstəricidir. Keçid balı müəyyən ixtisas üzrə müsabiqədə iştirak edən abituriyentlərin sayı,

həmin ixtisas üzrə plan yerləri və abituriyentlərin imtahan nəticələrindən asılı olur. Fərz edək ki, hər hansı ixtisas üzrə qəbul planı 60 yerdən ibarətdir. Həmin ixtisası ərizəsində müsabiqə şərtlərini ödəmiş 250 nəfər göstərib. Bu zaman həmin 250 nəfərdən ən yüksək bal toplayan 60 abituriyent bu ixtisasa qəbul edilir və 60-cı abituriyentin balı həmin ixtisas üzrə formalaşmış keçid balı olur.

Bu il II qrup üzrə müsabiqəyə (həm dövlət sifarişi əsasında, həm də ödənişli əsaslarla qəbul aparılan yerlər üzrə) ümumi balı 200-dən, imtahanın ikinci mərhələsi üzrə balı 100-dən az olmayan abituriyentlər buraxılır.

Müəyyən ixtisaslar üzrə tətbiq edilən tələblər qismən fərqlidir:

- **Dövlət ali təhsil müəssisələrinin ("ADA" Universiteti istisna olmaqla) tədrisi ingilis dilində olan ixtisaslarının** müsabiqəsinə qəbul imtahanının birinci mərhələsində (cari ilin məzunları üçün buraxılış imtahanında) ingilis dili fənni üzrə nisbi balı 40-dan az olmayan abituriyentlər buraxılır;
- **Dövlət ali təhsil müəssisələrinin ("ADA" Universiteti istisna olmaqla) "Beynəlxalq münasibətlər" ixtisasının** müsabiqəsinə qəbul imtahanının birinci mərhələsində (cari ilin məzunları üçün buraxılış imtahanında) xarici dil fənni üzrə nisbi balı 40-dan az olmayan abituriyentlər buraxılır;
- Aşağıda qeyd olunan ixtisaslar üzrə ödənişli əsaslarla ayrılmış yerlərin müsabiqəsinə ümumi balı 150-dən və imtahanın ikinci mərhələsi üzrə balı 50-dən az olmayan (dövlət sifarişi əsasında ayrılan yerlər üzrə ümumi balı 200-dən və imtahanın ikinci mərhələsi üzrə balı 100-dən az olmayan) abituriyentlər buraxılır:

- Marketing;
- Biznesin idarə edilməsi;
- Regionşünaslıq (regionlar üzrə);
- Turizm bələdçiliyi;
- Turizm işinin təşkili.

Əziz abituriyentlər, bilirik ki, sizi ötən illərin tələbə qəbulu müsabiqəsində ayrı-ayrı ixtisaslar üzrə formalaşmış keçid balları da maraqlandırır. Bu da təbiidir, çünki onlar ixtisas seçimi zamanı düzgün istiqamət götürməkdə sizin üçün oriyentir rolunu oynaya bilər. Yuxarıda qeyd etdiyimiz kimi, ayrı-ayrı ixtisaslar üzrə minimal keçid balları müvafiq ixtisası öz ərizəsində göstərən abituriyentlərin sayı, ixtisas üzrə plan yerləri və abituriyentlərin imtahan nəticələri əsasında formalaşır. Bu göstəricilərə əsasən hər il keçid ballarında müəyyən dəyişmə müşahidə olunsada, oxşar, təkrarlanan meyillər, tendensiyalar da özünü göstərir. Odur ki, sizə 2020-ci ilin tələbə qəbulu müsabiqəsində formalaşmış keçid balları ilə tanış olmağı məsləhət görürük. Həmin ilin tələbə qəbulu müsabiqəsində ali təhsil müəssisələrinin ixtisasları üzrə formalaşmış keçid balları “Abituriyent” jurnalının 2021-ci il 2-ci nömrəsində və “2020-ci ilin tələbə qəbulu müsabiqəsində ali təhsil müəssisələrinin ixtisasları üzrə formalaşmış keçid balları” xüsusi buraxılışında təqdim olunub.

İmtahan nəticələrinə əsasən ümumi balı 200-dən və imtahanın ikinci mərhələsi üzrə balı 100-dən az olmayan 5346, ümumi balı 150-dən və imtahanın ikinci mərhələsi üzrə balı 50-dən az olmayan 8079 abituriyent müsabiqədə iştirak etmək hüququ əldə etmişdir. Abituriyentlərin imtahan ballarının paylanması (bal intervalları üzrə) müvafiq olaraq *cədvəl 2* və *cədvəl 3*-də təqdim edilir:

**II ixtisas qrupunda müsabiqədə iştirak etmək hüququ qazanmış
ümumi balı 200-dən və imtahanın ikinci mərhələsi üzrə
balı 100-dən az olmayan abituriyentlərin
imtahan ballarının paylanması**

Cədvəl 2

Bal interval- ları	Azərbaycan bölməsi üzrə		Rus bölməsi üzrə		Bütövlükdə	
	Abituri- yentlərin sayı	Abituri- yentlərin cəmi sayı	Abituri- yentlərin sayı	Abituri- yentlərin cəmi sayı	Abituri- yentlərin sayı	Abituri- yentlərin cəmi sayı
690 - 700	1	1	0	0	1	1
680 – 690	4	5	0	0	4	5
670 – 680	9	14	0	0	9	14
660 – 670	9	23	0	0	9	23
650 – 660	19	42	3	3	22	45
640 – 650	14	56	3	6	17	62
630 – 640	29	85	0	6	29	91
620 - 630	30	115	1	7	31	122
610 – 620	35	150	0	7	35	157
600 – 610	37	187	2	9	39	196
590 – 600	46	233	2	11	48	244
580 – 590	44	277	3	14	47	291
570 – 580	54	331	3	17	57	348
560 – 570	48	379	2	19	50	398
550 – 560	58	437	8	27	66	464
540 – 550	51	488	6	33	57	521
530 – 540	54	542	2	35	56	577
520 – 530	66	608	14	49	80	657
510 – 520	68	676	9	58	77	734
500 – 510	80	756	9	67	89	823
490 – 500	66	822	10	77	76	899
480 – 490	75	897	14	91	89	988
470 – 480	95	992	8	99	103	1091
460 – 470	93	1085	7	106	100	1191

Cədvəl 2 (ardı)

Bal interval-ları	Azərbaycan bölməsi üzrə		Rus bölməsi üzrə		Bütövlükdə	
	Abituri-yentlərin sayı	Abituri-yentlərin cəmi sayı	Abituri-yentlərin sayı	Abituri-yentlərin cəmi sayı	Abituri-yentlərin sayı	Abituri-yentlərin cəmi sayı
450 – 460	87	1172	6	112	93	1284
440 – 450	102	1274	10	122	112	1396
430 – 440	91	1365	13	135	104	1500
420 – 430	94	1459	13	148	107	1607
410 – 420	122	1581	13	161	135	1742
400 – 410	113	1694	22	183	135	1877
390 – 400	136	1830	16	199	152	2029
380 – 390	127	1957	18	217	145	2174
370 – 380	125	2082	9	226	134	2308
360 – 370	126	2208	21	247	147	2455
350 – 360	163	2371	21	268	184	2639
340 – 350	158	2529	22	290	180	2819
330 – 340	158	2687	26	316	184	3003
320 – 330	155	2842	20	336	175	3178
310 – 320	173	3015	15	351	188	3366
300 – 310	180	3195	22	373	202	3568
290 – 300	199	3394	23	396	222	3790
280 – 290	201	3595	21	417	222	4012
270 – 280	193	3788	26	443	219	4231
260 – 270	186	3974	11	454	197	4428
250 – 260	191	4165	18	472	209	4637
240 – 250	168	4333	7	479	175	4812
230 – 240	162	4495	11	490	173	4985
220 – 230	134	4629	3	493	137	5122
210 – 220	122	4751	4	497	126	5248
200 – 210	96	4847	2	499	98	5346

**II ixtisas qrupunda müsabiqədə iştirak etmək hüququ qazanmış
ümumi balı 150-dən və imtahanın ikinci mərhələsi üzrə
balı 50-dən az olmayan abituriyentlərin
imtahan ballarının paylanması**

Cədvəl 3

Bal interval- ları	Azərbaycan bölməsi üzrə		Rus bölməsi üzrə		Bütövlükdə	
	Abituri- yentlərin sayı	Abituri- yentlərin cəmi sayı	Abituri- yentlərin sayı	Abituri- yentlərin cəmi sayı	Abituri- yentlərin sayı	Abituri- yentlərin cəmi sayı
690 - 700	1	1	0	0	1	1
680 – 690	4	5	0	0	4	5
670 – 680	9	14	0	0	9	14
660 – 670	9	23	0	0	9	23
650 – 660	19	42	3	3	22	45
640 – 650	14	56	3	6	17	62
630 – 640	29	85	0	6	29	91
620 - 630	30	115	1	7	31	122
610 – 620	35	150	0	7	35	157
600 – 610	37	187	2	9	39	196
590 – 600	46	233	2	11	48	244
580 – 590	44	277	3	14	47	291
570 – 580	54	331	3	17	57	348
560 – 570	48	379	2	19	50	398
550 – 560	58	437	8	27	66	464
540 – 550	51	488	6	33	57	521
530 – 540	54	542	2	35	56	577
520 – 530	66	608	14	49	80	657
510 – 520	68	676	9	58	77	734
500 – 510	80	756	9	67	89	823
490 – 500	66	822	10	77	76	899
480 – 490	75	897	14	91	89	988
470 – 480	95	992	8	99	103	1091
460 – 470	93	1085	7	106	100	1191
450 – 460	87	1172	6	112	93	1284
440 – 450	102	1274	10	122	112	1396

Cədvəl 3 (ardı)

Bal interval-ları	Azərbaycan bölməsi üzrə		Rus bölməsi üzrə		Bütövlükdə	
	Abituri-yentlərin sayı	Abituri-yentlərin cəmi sayı	Abituri-yentlərin sayı	Abituri-yentlərin cəmi sayı	Abituri-yentlərin sayı	Abituri-yentlərin cəmi sayı
430 – 440	91	1365	13	135	104	1500
420 – 430	94	1459	13	148	107	1607
410 – 420	122	1581	13	161	135	1742
400 – 410	113	1694	22	183	135	1877
390 – 400	136	1830	16	199	152	2029
380 – 390	127	1957	18	217	145	2174
370 – 380	125	2082	9	226	134	2308
360 – 370	126	2208	21	247	147	2455
350 – 360	163	2371	21	268	184	2639
340 – 350	160	2531	23	291	183	2822
330 – 340	158	2689	26	317	184	3006
320 – 330	157	2846	24	341	181	3187
310 – 320	175	3021	15	356	190	3377
300 – 310	190	3211	30	386	220	3597
290 – 300	210	3421	34	420	244	3841
280 – 290	220	3641	26	446	246	4087
270 – 280	222	3863	43	489	265	4352
260 – 270	227	4090	31	520	258	4610
250 – 260	243	4333	37	557	280	4890
240 – 250	253	4586	25	582	278	5168
230 – 240	268	4854	33	615	301	5469
220 – 230	294	5148	30	645	324	5793
210 – 220	337	5485	36	681	373	6166
200 – 210	314	5799	29	710	343	6509
190 – 200	294	6093	29	739	323	6832
180 – 190	340	6433	25	764	365	7197
170 – 180	325	6758	25	789	350	7547
160 – 170	274	7032	16	805	290	7837
150 – 160	229	7261	13	818	242	8079

2-ci cədvəldə qeyd olunmuş "Abituriyentlərin cəmi sayı" sütunundakı rəqəmlər, balları ən yüksək bal intervalından (690-700) başlayaraq cari bal intervalına qədər olan diapazonda yerləşən abituriyentlərin sayını göstərir. Bu diapazona cari bal intervalı da daxildir. Bəs, cari bal intervalı dedikdə nə nəzərdə tutulur? Fərz edək ki, Azərbaycan bölməsində abituriyent 641 bal toplayıb. Bu abituriyentin topladığı bal 640-650 intervalında yerləşir. Bu interval həmin abituriyent üçün cari bal intervalı hesab olunur. 2-ci cədvəldə Azərbaycan bölməsi üzrə 640-650 bal intervalında müsabiqədə iştirak edən abituriyentlərin sayı 14 nəfərdir. Bu halda 640-dan çox bal toplayaraq müsabiqədə iştirak edən abituriyentlərin sayını təyin etmək üçün balları 640-650, 650-660, 660-670, 670-680, 680-690 və 690-700 intervallarında yerləşən abituriyentlərin saylarını cəmləmək lazımdır: $14+19+9+9+4+1=56$. 2-ci cədvəlin cari bal intervalına uyğun olan sətrində "Abituriyentlərin cəmi sayı" sütununda məhz həmin göstərici təqdim edilib.

Ali təhsil müəssisələrinə tələbə qəbulu müsabiqəsində iştirak etmək üçün ixtisas seçimi elanından çıxarışlar

- İxtisas seçmək hüququ olan abituriyent ali təhsil müəssisələrinin imtahan verdiyi ixtisas qrupuna (qruplarına) aid olan 15-ə qədər ixtisas kodunu qeyd edə bilər.

- Dövlət sifarişi əsasında və ya ödənişli əsaslarla qəbul aparılmasından asılı olmayaraq ali təhsil müəssisələrinin ixtisaslarının siyahısında hər bir ixtisas üzrə ümumi plan yerləri təqdim edilmişdir (bax: "Abituriyent" jurnalı №4, səh. 11-28). Hər bir ixtisas üzrə dövlət sifarişi əsasında ayrılmış yerlərin sayı və dövlət sifarişinin yerinə yetirilməsində iştirak edən ali təhsil müəssisələrinin siyahısı ayrıca cədvəldə verilmişdir (bax: "Abituriyent" jurnalı №4, səh. 29-35).

• Abituriyent ixtisas seçərkən bu ixtisas üzrə dövlət sifarişi əsasında və ya ödənişli əsaslarla təhsil almaq istədiyini qeyd etməlidir. Hər hansı bir ixtisas üzrə həm dövlət sifarişi, həm də ödənişli əsaslarla olan yerlərin müsabiqəsində iştirak etmək istəyən abituriyent həmin ixtisasın kodunu ərizəyə iki dəfə daxil etməli və ayrılıqda bu ixtisas üzrə təhsilini dövlət sifarişi əsasında və ödənişli əsaslarla almaq istədiyini qeyd etməlidir. İxtisas kodlarını, onların sayını və ardıcılığını abituriyent özü müəyyənləşdirir.

• Dövlət sifarişi üzrə ayrılmış yerləri seçmək hüququ əldə etmək üçün DİM tərəfindən qoyulan tələbləri ödəyə bilməyən abituriyentlər yalnız ödənişli əsaslarla olan yerlərin müsabiqəsində iştirak edə bilərlər.

• Dövlət hesabına ali təhsil almış abituriyentlər dövlət sifarişi üzrə ayrılmış yerləri seçə bilməzlər.

• Əcnəbilər və vətəndaşlığı olmayan şəxslər, qüvvədə olan qanunvericilikdə və dövlətlərarası razılaşmalarda digər hallar nəzərdə tutulmayıbsa, dövlət sifarişi üzrə ayrılmış yerləri seçə bilməzlər.

• İxtisas seçimi **bütün ixtisas qrupları üzrə avqustun 20-dən 30-dək internet vasitəsilə** aparılacaqdır. Müsabiqəyə yalnız həmin müddətdə ixtisasları seçib öz elektron ixtisas seçimi ərizələrinə daxil edərək təsdiq etmiş abituriyentlər buraxılacaq.

Dövlət İmtahan Mərkəzini
İNSTAGRAMda izləyin!

Siz də DİM-in təqdim etdiyi məlumatlarla operativ şəkildə tanış olmaq istəyirsinizsə, qeyd olunan hesabı izləyin.

<https://www.instagram.com/stateexamcenter/>

Dövlət İmtahan Mərkəzinin “Instagram” hesabının yaradılmasında əsas məqsəd abituriyentləri, eləcə də onların valideynlərini operativ məlumatlandırmaq, həmçinin onları maraqlandıran sualları cavablandırmaqdır.

Hörmətli abituriyentlər!

*İxtisas seçimi və "Abituriyentin elektron ixtisas seçimi
ərizəsi"nin doldurulması qaydaları ilə tanış olmaq üçün sizə
"Abituriyent" jurnalının 2021-ci il 4-cü nömrəsini diqqətlə
oxumağı məsləhət görürük.*

DİM - 2021

*Sizə düzgün ixtisas seçimi və müsabiqədə
uğurlar arzu edirik!*

DİM - 2021

ALİ TƏHSİL MÜƏSSISƏLƏRİNİN İXTİSASLARINI SEÇMƏK HÜQUQU QAZANMIŞ ABİTURIYENTLƏR ÜÇÜN

"Abituriyent" jurnalının 4-cü nömrəsində:

- ✓ 2021/2022-ci tədris ili üçün ali təhsil müəssisələrinə tələbə qəbulu müsabiqəsində iştirak etmək üçün ixtisas seçimi elanı
- ✓ Müsabiqə şərtləri
- ✓ "Abituriyentin elektron ixtisas seçimi ərizəsi"nin doldurulma qaydası
- ✓ Qəbul aparılan ixtisaslar və onların plan yerləri
- ✓ Ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişi ilə tələbə qəbulunun proqnozu

İxtisas seçimi zamanı nələrə diqqət yetirməli?

Hörmətli abituriyentlər!

2020-ci il üzrə qəbul planını, bal intervalları üzrə abituriyentlərin paylanmasını bilikli məlumatlarla müqayisə aparmaqla cari ildə müsabiqə vəziyyəti haqqında təxmini fikir formalaşdırma bilərsiniz.

Bu kitabçaların elektron versiyasını (pdf formatında) DİM saytının "Elektron xidmətlər" bölməsində "DİM nəşrlərinin elektron versiyalarının onlayn satışı" xidməti vasitəsilə ödəniş etməklə əldə edə bilərsiniz (Xidmətə keçid: <http://eservices.dim.gov.az/ejurnal/>).

Pərakəndə satış qiyməti
1 manatdan çox olmamalıdır

DİM - 2021

**DÖVLƏT İMTAHAN
MƏRKƏZİ**

www.dim.gov.az | www.imtahan.az | www.abituriient.az | www.mekteb.edu.az

ABİTURIYENT

XÜSUSİ BURAXILIŞ

BAKİ/2021

**İxtisas seçimi zamanı
nələrə diqqət
yetirməli?**

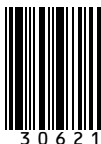

İXTİSAS QRUPUNUN ABİTURIYENTLƏRİ ÜÇÜN

ISSN 2223-9723

9 772223 972006

3 0 6 2 1

İmtahan nəticələrinizi DİM-in
www.dim.gov.az internet
səhifəsindən öyrənə bilərsiniz!

REDAKSİYA ŞURASI

M.M.Abbasızadə, N.Ə.Babayev, K.R.Aydazadə, F.Ş.Bədəlbəyli,
G.Ç.Gəraybəyli, A.M.Paşayev, V.R.Misirov.

REDAKSİYA HEYƏTİ

M.Ə.Bədəlov (baş redaktor), İ.M.Allahverdiyev,
A.H.Bağırov, G.M.Balacanova, A.H.Batıyeva, N.N.Bayramova,
M.Ə.Əkbərli, V.O.Əkbərov, N.L.Əliyev, X.S.Əzimova, A.E.Həbibov,
N.Z.Hüseynova, Ç.C.Xəlilov, X.Z.Kərimova, A.Ə.Qasımov,
S.S.Mərdanov, O.Y.Şelaginov, H.R.Zeynalov.

Jurnal Dövlət İmtahan Mərkəzinin
rəsmi materialları əsasında hazırlanmışdır.

Dil və üslub üzrə redaktorlar:

Ç.İ.Rüstəmov, N.M.Musayev.

Kompüter və dizayn:

X.S.Mirzəyev, L.M.Ağayeva.

Redaksiyanın ünvanı:

Az1078, Bakı şəhəri, A.Salamzadə küçəsi, 28.

Telefon:

1653 (DİM-in çağrı mərkəzi),

Whatsapp:

(+99450) 225-54-99 (Redaksiya).

Elektron poçt: abiturient.journal@gmail.com

Veb-sayt: www.abiturient.az

© **DİM - «Abituriyent» - 2021**

Dövlət İmtahan Mərkəzinin rəsmi razılığı olmadan jurnalın
və ya onun hər hansı hissəsinin təkrar çapı, yayılması, elektron
və ya mexaniki üsulla surətinin çıxarılması

QADAĞANDIR!

Çapa imzalanmışdır 16.08.2021.

Tiraj 500.

Jurnal DİM-in mətbəəsində çap olunub.

İxtisas seçimi zamanı nələrə diqqət yetirməli?

Hörmətli abituriyentlər! Artıq seçdiyiniz ixtisas qrupu (qrupları) üzrə imtahan balları Dövlət İmtahan Mərkəzinin (DİM) www.dim.gov.az internet saytında elan edilmişdir. Bundan sonra müsabiqədə iştirak etmək hüququ qazanmış abituriyentlərin qarşısında ixtisas seçimi etmək, onu dəqiqləşdirmək və təsdiqləmək (rəsmiləşdirmək) vəzifəsi durur. Bu məqamda düzgün, ağıllı qərar qəbul etmək, öz istəyi ilə bərabər mövcud müsabiqə vəziyyətinin reallıqlarını – ixtisaslar üzrə plan yerlərini, müsabiqədə iştirak edən abituriyentlərin imtahan nəticələrinin bal intervalları üzrə paylanmasını, öz fərdi imtahan göstəricilərinin bu sıralamadakı yerini, həmçinin ötən illərin tələbə qəbulu müsabiqəsində ayrı-ayrı ixtisaslar üzrə formalaşmış keçid ballarını nəzərə almaq seçimin uğurlu olmasına müsbət təsir göstərə bilər. Odur ki, sizin düzgün istiqamət götürməyinizə kömək üçün, öncə 2021/2022-ci tədris ili üçün respublika ali təhsil müəssisələrinin III ixtisas qrupuna Azərbaycan və rus bölmələri, hər iki bölmənin birgə müsabiqəsi üzrə tələbə qəbulu planı və dövlət sifarişi üzrə yerlərin sayı təqdim edilir (bax: cədvəl 1). **Dövlət sifarişi** ali təhsil müəssisələrində dövlət büdcəsi vəsaiti hesabına təhsil alması nəzərdə tutulan tələbələrin sayını göstərir. Dövlət sifarişinin yerinə yetirilməsində dövlət ali təhsil müəssisələri ilə bərabər özəl ali təhsil müəssisələri də iştirak edir. Dövlət sifarişi əsasında və ya ödənişli əsaslarla qəbul aparılmasından asılı olmayaraq qəbul planında yerlərin ümumi sayı göstərilir. Xatırladaq ki, hər bir ixtisas üzrə dövlət sifarişi əsasında ayrılmış yerlərin sayı və dövlət sifarişinin yerinə yetirilməsində iştirak edən ali təhsil müəssisələrinin siyahısı və ayrı-ayrı ixtisasların ali məktəblər üzrə plan yerlərinin sayı, onların kodları, təhsil formaları (əyani, qiyabi) və təhsil haqqının məbləği “Abituriyent” jurnalının 2021-ci il 4-cü nömrəsində dərc olunub.

Cədvəl 1

Qəbul planı				Dövlət sifarişi
Azərbaycan bölməsi	Rus bölməsi	Birgə	Cəmi	
9841	1037	1975	12853	4353

* Filologiya ixtisası üçün dövlət sifarişi üzrə ayrılmış 30 yerin müsabiqəsində M.V.Lomonosov adına Moskva Dövlət Universitetinin Bakı filialına qəbul üçün sənəd vermiş abituriyentlər də iştirak edirlər.

İndi sizə ixtisas seçimində iştirak etmək üçün müəyyən edilmiş müsabiqə şərtləri barədə məlumatları təqdim edirik. Ancaq əvvəlcə abituriyentlər arasında bəzən düzgün anlaşılmayan bir məsələyə aydınlıq gətirmək istəyirik. Müsabiqədə iştirak etmək üçün tələb olunan minimal bal həddi ilə hər hansı ixtisasa keçid balı arasında fərq varmı, yoxsa bunlar eynidir? Əlbəttə, bunlar tamamilə fərqli anlayışlardır. **Müsabiqə şərti** Təhsil Nazirliyi ilə razılaşdırılmaqla DİM tərəfindən bu və ya digər ixtisas qrupu, yaxud ixtisas üzrə müsabiqəyə buraxılmaq üçün qoyulan minimal tələbdir. Bu o deməkdir ki, hər bir qrup üzrə ixtisasların müsabiqəsində yalnız tələb olunan müsabiqə şərtlərini ödəmiş abituriyentlər iştirak edə bilərlər. Tutaq ki, cari ildə III ixtisas qrupunda imtahan verən hər hansı abituriyent qəbul imtahanının birinci mərhələsində (cari ilin məzunları üçün buraxılış imtahanında) 200 bal, ikinci mərhələsində isə 40 bal, cəmi 240 bal toplayıb. Göründüyü kimi, onun qəbul imtahanının ikinci mərhələsi üzrə balı 50-dən azdır. Bu halda mövcud müsabiqə şərtini yerinə yetirmədiyinə görə onun müsabiqədə iştirak etmək hüququ olmayacaq. **Keçid balı** isə müsabiqə aparıldıqdan sonra hər ixtisas üzrə ayrı-ayrılıqda formalaşan və müvafiq ixtisasa ən aşağı balla qəbul olan abituriyentin balına bərabər olan göstəricidir. Keçid balı

müəyyən ixtisas üzrə müsabiqədə iştirak edən abituriyentlərin sayı, həmin ixtisas üzrə plan yerləri və abituriyentlərin imtahan nəticələrindən asılı olur. Fərz edək ki, hər hansı ixtisas üzrə qəbul planı 60 yerdən ibarətdir. Həmin ixtisası ərizəsində müsabiqə şərtlərini ödəmiş 250 nəfər göstərib. Bu zaman həmin 250 nəfərdən ən yüksək bal toplayan 60 abituriyent bu ixtisasa qəbul edilir və 60-cı abituriyentin balı həmin ixtisas üzrə formalaşmış keçid balı olur.

Bu il III qrup üzrə müsabiqəyə (həm dövlət sifarişi əsasında, həm də ödənişli əsaslarla qəbul aparılan yerlər üzrə) ümumi balı 200-dən, imtahanın ikinci mərhələsi üzrə balı 100-dən az olmayan abituriyentlər buraxılır.

Müəyyən ixtisaslar üzrə tətbiq edilən tələblər qismən fərqlidir:

- **Dövlət ali təhsil müəssisələrinin ("ADA" Universiteti istisna olmaqla) tədrisi ingilis dilində olan ixtisaslarının** müsabiqəsinə qəbul imtahanının birinci mərhələsində (cari ilin məzunları üçün buraxılış imtahanında) ingilis dili fənni üzrə nisbi balı 40-dan az olmayan abituriyentlər buraxılır;
- **Dövlət ali təhsil müəssisələrinin ("ADA" Universiteti istisna olmaqla) "Tərcümə (dillər üzrə)", "Filologiya (xarici dil və ədəbiyyatı üzrə)" və "Xarici dil müəllimliyi (dillər üzrə)" ixtisaslarının** müsabiqəsinə qəbul imtahanının birinci mərhələsində (cari ilin məzunları üçün buraxılış imtahanında) xarici dil fənni üzrə nisbi balı 40-dan az olmayan abituriyentlər buraxılır;
- Aşağıda qeyd olunan ixtisaslar üzrə ödənişli əsaslarla ayrılmış yerlərin müsabiqəsinə ümumi balı 150-dən və imtahanın ikinci mərhələsi üzrə balı 50-dən az olmayan (dövlət sifarişi əsasında ayrılan yerlər üzrə ümumi balı 200-dən və imtahanın ikinci mərhələsi üzrə balı 100-dən az olmayan) abituriyentlər buraxılır:
 - Muzey, arxiv işi və abidələrin qorunması;
 - Sosial iş.

Əziz abituriyentlər, bilirik ki, sizi ötən illərin tələbə qəbulu müsabiqəsində ayrı-ayrı ixtisaslar üzrə formalaşmış keçid balları da maraqlandırır. Bu da təbiidir, çünki onlar ixtisas seçimi zamanı düzgün istiqamət götürməkdə sizin üçün oriyentir rolunu oynaya bilər. Yuxarıda qeyd etdiyimiz kimi, ayrı-ayrı ixtisaslar üzrə minimal keçid balları müvafiq ixtisası öz ərizəsində göstərən abituriyentlərin sayı, ixtisas üzrə plan yerləri və abituriyentlərin imtahan nəticələri əsasında formalaşır. Bu göstəricilərə əsasən hər il keçid ballarında müəyyən dəyişmə müşahidə olunsada, oxşar, təkrarlanan meyillər, tendensiyalar da özünü göstərir. Odur ki, sizə 2020-ci ilin tələbə qəbulu müsabiqəsində formalaşmış keçid balları ilə tanış olmağı məsləhət görürük. Həmin ilin tələbə qəbulu müsabiqəsində ali təhsil müəssisələrinin ixtisasları üzrə formalaşmış keçid balları “Abituriyent” jurnalının 2021-ci il 2-ci nömrəsində və “2020-ci ilin tələbə qəbulu müsabiqəsində ali təhsil müəssisələrinin ixtisasları üzrə formalaşmış keçid balları” xüsusi buraxılışında təqdim olunub.

İmtahan nəticələrinə əsasən ümumi balı 200-dən və imtahanın ikinci mərhələsi üzrə balı 100-dən az olmayan 14128, ümumi balı 150-dən və imtahanın ikinci mərhələsi üzrə balı 50-dən az olmayan 16567 abituriyent müsabiqədə iştirak etmək hüququ əldə etmişdir. Abituriyentlərin imtahan ballarının paylanması (bal intervalları üzrə) müvafiq olaraq *cədvəl 2* və *cədvəl 3*-də təqdim edilir:

**III ixtisas qrupunda müsabiqədə iştirak etmək hüququ qazanmış
ümumi balı 200-dən və imtahanın ikinci mərhələsi üzrə
balı 100-dən az olmayan abituriyentlərin
imtahan ballarının paylanması**

Cədvəl 2

Bal interval- ları	Azərbaycan bölməsi üzrə		Rus bölməsi üzrə		Bütövlükdə	
	Abituri- yentlə- rin sayı	Abituri- yentlə- rin cəmi sayı	Abituri- yentlə- rin sayı	Abituri- yentlə- rin cəmi sayı	Abituri- yentlə- rin sayı	Abituri- yentlə- rin cəmi sayı
690 - 700	0	0	0	0	0	0
680 – 690	1	1	0	0	1	1
670 – 680	10	11	0	0	10	11
660 – 670	22	33	2	2	24	35
650 – 660	47	80	1	3	48	83
640 – 650	55	135	1	4	56	139
630 – 640	91	226	2	6	93	232
620 - 630	108	334	8	14	116	348
610 – 620	126	460	6	20	132	480
600 – 610	133	593	4	24	137	617
590 – 600	144	737	4	28	148	765
580 – 590	174	911	8	36	182	947
570 – 580	169	1080	10	46	179	1126
560 – 570	182	1262	12	58	194	1320
550 – 560	217	1479	10	68	227	1547
540 – 550	205	1684	14	82	219	1766
530 – 540	246	1930	16	98	262	2028
520 – 530	263	2193	13	111	276	2304
510 – 520	253	2446	15	126	268	2572
500 – 510	270	2716	22	148	292	2864
490 – 500	308	3024	19	167	327	3191
480 – 490	294	3318	28	195	322	3513
470 – 480	308	3626	19	214	327	3840
460 – 470	305	3931	26	240	331	4171

Cədvəl 2 (ardı)

Bal interval-ları	Azərbaycan bölməsi üzrə		Rus bölməsi üzrə		Bütövlükdə	
	Abituri-yentlə-rin sayı	Abituri-yentlə-rin cəmi sayı	Abituri-yentlə-rin sayı	Abituri-yentlə-rin cəmi sayı	Abituri-yentlə-rin sayı	Abituri-yentlə-rin cəmi sayı
450 – 460	359	4290	24	264	383	4554
440 – 450	326	4616	27	291	353	4907
430 – 440	342	4958	29	320	371	5278
420 – 430	307	5265	24	344	331	5609
410 – 420	323	5588	25	369	348	5957
400 – 410	333	5921	33	402	366	6323
390 – 400	345	6266	28	430	373	6696
380 – 390	341	6607	37	467	378	7074
370 – 380	354	6961	31	498	385	7459
360 – 370	385	7346	35	533	420	7879
350 – 360	379	7725	25	558	404	8283
340 – 350	376	8101	39	597	415	8698
330 – 340	451	8552	28	625	479	9177
320 – 330	395	8947	38	663	433	9610
310 – 320	383	9330	31	694	414	10024
300 – 310	403	9733	33	727	436	10460
290 – 300	399	10132	38	765	437	10897
280 – 290	385	10517	31	796	416	11313
270 – 280	361	10878	36	832	397	11710
260 – 270	393	11271	37	869	430	12140
250 – 260	370	11641	36	905	406	12546
240 – 250	357	11998	24	929	381	12927
230 – 240	334	12332	36	965	370	13297
220 – 230	296	12628	17	982	313	13610
210 – 220	269	12897	20	1002	289	13899
200 – 210	215	13112	14	1016	229	14128

**III ixtisas qrupunda müsabiqədə iştirak etmək hüququ qazanmış
ümumi balı 150-dən və imtahanın ikinci mərhələsi üzrə
balı 50-dən az olmayan abituriyentlərin
imtahan ballarının paylanması**

Cədvəl 3

Bal interval- ları	Azərbaycan bölməsi üzrə		Rus bölməsi üzrə		Bütövlükdə	
	Abituri- yentlərin sayı	Abituri- yentlərin cəmi sayı	Abituri- yentlərin sayı	Abituri- yentlərin cəmi sayı	Abituri- yentlərin sayı	Abituri- yentlərin cəmi sayı
690 – 700	0	0	0	0	0	0
680 – 690	1	1	0	0	1	1
670 – 680	10	11	0	0	10	11
660 – 670	22	33	2	2	24	35
650 – 660	47	80	1	3	48	83
640 – 650	55	135	1	4	56	139
630 – 640	91	226	2	6	93	232
620 – 630	108	334	8	14	116	348
610 – 620	126	460	6	20	132	480
600 – 610	133	593	4	24	137	617
590 – 600	144	737	4	28	148	765
580 – 590	174	911	8	36	182	947
570 – 580	169	1080	10	46	179	1126
560 – 570	182	1262	12	58	194	1320
550 – 560	217	1479	10	68	227	1547
540 – 550	205	1684	14	82	219	1766
530 – 540	246	1930	16	98	262	2028
520 – 530	263	2193	13	111	276	2304
510 – 520	253	2446	15	126	268	2572
500 – 510	270	2716	22	148	292	2864
490 – 500	308	3024	19	167	327	3191
480 – 490	294	3318	28	195	322	3513
470 – 480	308	3626	19	214	327	3840
460 – 470	305	3931	26	240	331	4171
450 – 460	359	4290	24	264	383	4554
440 – 450	326	4616	27	291	353	4907

Cədvəl 3 (ardı)

Bal interval-ları	Azərbaycan bölməsi üzrə		Rus bölməsi üzrə		Bütövlükdə	
	Abituri-yentlərin sayı	Abituri-yentlərin cəmi sayı	Abituri-yentlərin sayı	Abituri-yentlərin cəmi sayı	Abituri-yentlərin sayı	Abituri-yentlərin cəmi sayı
430 – 440	342	4958	29	320	371	5278
420 – 430	307	5265	24	344	331	5609
410 – 420	323	5588	25	369	348	5957
400 – 410	333	5921	33	402	366	6323
390 – 400	345	6266	28	430	373	6696
380 – 390	341	6607	37	467	378	7074
370 – 380	354	6961	31	498	385	7459
360 – 370	385	7346	35	533	420	7879
350 – 360	379	7725	25	558	404	8283
340 – 350	376	8101	39	597	415	8698
330 – 340	451	8552	28	625	479	9177
320 – 330	395	8947	38	663	433	9610
310 – 320	383	9330	32	695	415	10025
300 – 310	404	9734	33	728	437	10462
290 – 300	400	10134	38	766	438	10900
280 – 290	389	10523	31	797	420	11320
270 – 280	363	10886	40	837	403	11723
260 – 270	401	11287	45	882	446	12169
250 – 260	386	11673	47	929	433	12602
240 – 250	382	12055	35	964	417	13019
230 – 240	382	12437	57	1021	439	13458
220 – 230	381	12818	42	1063	423	13881
210 – 220	387	13205	39	1102	426	14307
200 – 210	379	13584	36	1138	415	14722
190 – 200	346	13930	34	1172	380	15102
180 – 190	353	14283	20	1192	373	15475
170 – 180	370	14653	35	1227	405	15880
160 – 170	339	14992	29	1256	368	16248
150 – 160	302	15294	17	1273	319	16567

2-ci cədvəldə qeyd olunmuş "Abituriyentlərin cəmi sayı" sütunundakı rəqəmlər, balları ən yüksək bal intervalından (690-700) başlayaraq cari bal intervalına qədər olan diapazonda yerləşən abituriyentlərin sayını göstərir. Bu diapazona cari bal intervalı da daxildir. Bəs, cari bal intervalı dedikdə nə nəzərdə tutulur? Fərz edək ki, Azərbaycan bölməsində abituriyent 641 bal toplayıb. Bu abituriyentin topladığı bal 640-650 intervalında yerləşir. Bu interval həmin abituriyent üçün cari bal intervalı hesab olunur. 2-ci cədvəldə Azərbaycan bölməsi üzrə 640-650 bal intervalında müsabiqədə iştirak edən abituriyentlərin sayı 55 nəfərdir. Bu halda 640-dan çox bal toplayaraq müsabiqədə iştirak edən abituriyentlərin sayını təyin etmək üçün balları 640-650, 650-660, 660-670, 670-680, 680-690 və 690-700 intervalllarında yerləşən abituriyentlərin saylarını cəmləmək lazımdır: $55+47+22+10+1=135$. 2-ci cədvəlin cari bal intervalına uyğun olan sətrində "Abituriyentlərin cəmi sayı" sütununda məhz həmin göstərici təqdim edilib.

Ali təhsil müəssisələrinə tələbə qəbulu müsabiqəsində iştirak etmək üçün ixtisas seçimi elanından çıxarışlar

- İxtisas seçmək hüququ olan abituriyent ali təhsil müəssisələrinin imtahan verdiyi ixtisas qrupuna (qruplarına) aid olan 15-ə qədər ixtisas kodunu qeyd edə bilər.

- Dövlət sifarişi əsasında və ya ödənişli əsaslarla qəbul aparılmasından asılı olmayaraq ali təhsil müəssisələrinin ixtisaslarının siyahısında hər bir ixtisas üzrə ümumi plan yerləri təqdim edilmişdir (bax: "Abituriyent" jurnalı №4, səh. 11-28). Hər bir ixtisas üzrə dövlət sifarişi əsasında ayrılmış yerlərin sayı və dövlət sifarişinin yerinə yetirilməsində iştirak edən ali təhsil müəssisələrinin siyahısı ayrıca cədvəldə verilmişdir (bax: "Abituriyent" jurnalı №4, səh. 29-35).

• Abituriyent ixtisas seçərkən bu ixtisas üzrə dövlət sifarişi əsasında və ya ödənişli əsaslarla təhsil almaq istədiyini qeyd etməlidir. Hər hansı bir ixtisas üzrə həm dövlət sifarişi, həm də ödənişli əsaslarla olan yerlərin müsabiqəsində iştirak etmək istəyən abituriyent həmin ixtisasın kodunu ərizəyə iki dəfə daxil etməli və ayrılıqda bu ixtisas üzrə təhsilini dövlət sifarişi əsasında və ödənişli əsaslarla almaq istədiyini qeyd etməlidir. İxtisas kodlarını, onların sayını və ardıcılığını abituriyent özü müəyyənləşdirir.

• Dövlət sifarişi üzrə ayrılmış yerləri seçmək hüququ əldə etmək üçün DİM tərəfindən qoyulan tələbləri ödəyə bilməyən abituriyentlər yalnız ödənişli əsaslarla olan yerlərin müsabiqəsində iştirak edə bilirlər.

• Dövlət hesabına ali təhsil almış abituriyentlər dövlət sifarişi üzrə ayrılmış yerləri seçə bilməzlər.

• Əcnəbilər və vətəndaşlığı olmayan şəxslər, qüvvədə olan qanunvericilikdə və dövlətlərarası razılaşmalarda digər hallar nəzərdə tutulmayıbsa, dövlət sifarişi üzrə ayrılmış yerləri seçə bilməzlər.

• İxtisas seçimi **bütün ixtisas qrupları üzrə avqustun 20-dən 30-dək internet vasitəsilə** aparılacaqdır. Müsabiqəyə yalnız həmin müddətdə ixtisasları seçib öz elektron ixtisas seçimi ərizələrinə daxil edərək təsdiq etmiş abituriyentlər buraxılacaq.

Dövlət İmtahan Mərkəzini
INSTAGRAMda izləyin!

Siz də DİM-in təqdim etdiyi məlumatlarla operativ şəkildə tanış olmaq istəyirsinizsə, qeyd olunan hesabı izləyin.

<https://www.instagram.com/stateexamcenter/>

Dövlət İmtahan Mərkəzinin “Instagram” hesabının yaradılmasında əsas məqsəd abituriyentləri, eləcə də onların valideynlərini operativ məlumatlandırmaq, həmçinin onları maraqlandıran sualları cavablandırmaqdır.

Hörmətli abituriyentlər!

*İxtisas seçimi və "Abituriyentin elektron ixtisas seçimi
ərizəsi"nin doldurulması qaydaları ilə tanış olmaq üçün sizə
"Abituriyent" jurnalının 2021-ci il 4-cü nömrəsini diqqətlə
oxumağı məsləhət görürük.*

DİM - 2021

*Sizə düzgün ixtisas seçimi və müsabiqədə
uğurlar arzu edirik!*

DİM - 2021

ALİ TƏHSİL MÜƏSSISƏLƏRİNİN İXTİSASLARINI SEÇMƏK HÜQUQU QAZANMIŞ ABİTURIYENTLƏR ÜÇÜN

"Abituriyent" jurnalının 4-cü nömrəsində:

- ✓ 2021/2022-ci tədris ili üçün ali təhsil müəssisələrinə tələbə qəbulu müsabiqəsində iştirak etmək üçün ixtisas seçimi elanı
- ✓ Müsabiqə şərtləri
- ✓ "Abituriyentin elektron ixtisas seçimi ərizəsi"nin doldurulma qaydası
- ✓ Qəbul aparılan ixtisaslar və onların plan yerləri
- ✓ Ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişi ilə tələbə qəbulunun proqnozu

İxtisas seçimi zamanı nələrə diqqət yetirməli?

Hörmətli abituriyentlər!

2020-ci il üzrə qəbul planını, bal intervalları üzrə abituriyentlərin paylanmasını bilikli məlumatlarla müqayisə aparmaqla cari ildə müsabiqə vəziyyəti haqqında təxmini fikir formalaşdırma bilərsiniz.

Bu kitabçaların elektron versiyasını (pdf formatında) DİM saytının "Elektron xidmətlər" bölməsində "DİM nəşrlərinin elektron versiyalarının onlayn satışı" xidməti vasitəsilə ödəniş etməklə əldə edə bilərsiniz (Xidmətə keçid: <http://eservices.dim.gov.az/ejurnal/>).

Pərakəndə satış qiyməti
1 manatdan çox olmamalıdır

DİM - 2021

**DÖVLƏT İMTAHAN
MƏRKƏZİ**

www.dim.gov.az | www.imtahan.az | www.abiturient.az | www.mekteb.edu.az

ABİTURIYENT

XÜSUSİ BURAXILIŞ

BAKİ/2021

**İxtisas seçimi zamanı
nələrə diqqət
yetirməli?**

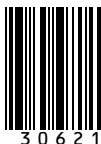

İXTİSAS Qrupunun ABİTURIYENTLƏRİ ÜÇÜN

ISSN 2223-9723

9 772223 972006

3 0 6 2 1

İmtahan nəticələrinizi DİM-in
www.dim.gov.az internet
səhifəsindən öyrənə bilərsiniz!

REDAKSİYA ŞURASI

M.M.Abbaszaadə, N.Ə.Babayev, K.R.Aydazadə, F.Ş.Bədəlbəyli,
G.Ç.Gəraybəyli, A.M.Paşayev, V.R.Misirov.

REDAKSİYA HEYƏTİ

M.Ə.Bədəlov (baş redaktor), İ.M.Allahverdiyev,
A.H.Bağirov, G.M.Balacanova, A.H.Batıyeva, N.N.Bayramova,
M.Ə.Əkbərli, V.O.Əkbərov, N.L.Əliyev, X.S.Əzimova, A.E.Həbibov,
N.Z.Hüseynova, Ç.C.Xəlilov, X.Z.Kərimova, A.Ə.Qasimov,
S.S.Mərdanov, O.Y.Şelaginov, H.R.Zeynalov.

Jurnal Dövlət İmtahan Mərkəzinin
rəsmi materialları əsasında hazırlanmışdır.

Dil və üslub üzrə redaktorlar:

Ç.İ.Rüstəmov, N.M.Musayev.

Kompüter və dizayn:

X.S.Mirzəyev, L.M.Ağayeva.

Redaksiyanın ünvanı:

Az1078, Bakı şəhəri, A.Salamzadə küçəsi, 28.

Telefonlar:

1653 (DİM-in çağrı mərkəzi),

Whatsapp:

(+99450) 225-54-99 (Redaksiya).

Elektron poçt: abiturient.journal@gmail.com

Veb-sayt: www.abiturient.az

© DİM - «Abituriyent» - 2021

Dövlət İmtahan Mərkəzinin rəsmi razılığı olmadan jurnalın
və ya onun hər hansı hissəsinin təkrar çapı, yayılması, elektron
və ya mexaniki üsulla surətinin çıxarılması

QADAĞANDIR!

Çapa imzalanmışdır 20.08.2021.

Tiraj 500.

Jurnal DİM-in mətbəəsində çap olunub.

DİM - 2021

İxtisas seçimi zamanı nələrə diqqət yetirməli?

Hörmətli abituriyentlər! Artıq seçdiyiniz ixtisas qrupu (qrupları) üzrə imtahan balları Dövlət İmtahan Mərkəzinin (DİM) www.dim.gov.az internet saytında elan edilmişdir. Bundan sonra müsabiqədə iştirak etmək hüququ qazanmış abituriyentlərin qarşısında ixtisas seçimi etmək, onu dəqiqləşdirmək və təsdiqləmək (rəsmiləşdirmək) vəzifəsi durur. Bu məqamda düzgün, ağıllı qərar qəbul etmək, öz istəyi ilə bərabər mövcud müsabiqə vəziyyətinin reallıqlarını – ixtisaslar üzrə plan yerlərini, müsabiqədə iştirak edən abituriyentlərin imtahan nəticələrinin bal intervalları üzrə paylanmasını, öz fərdi imtahan göstəricilərinin bu sıralamadakı yerini, həmçinin ötən illərin tələbə qəbulu müsabiqəsində ayrı-ayrı ixtisaslar üzrə formalaşmış keçid ballarını nəzərə almaq seçimin uğurlu olmasına müsbət təsir göstərə bilər. Odur ki, sizin düzgün istiqamət götürməyinizə kömək üçün, öncə 2021/2022-ci tədris ili üçün respublika ali təhsil müəssisələrinin IV ixtisas qrupuna Azərbaycan və rus bölmələri, hər iki bölmənin birgə müsabiqəsi üzrə tələbə qəbulu planı və dövlət sifarişi üzrə yerlərin sayı təqdim edilir (bax: cədvəl 1). **Dövlət sifarişi** ali təhsil müəssisələrində dövlət büdcəsi vəsaiti hesabına təhsil alması nəzərdə tutulan tələbələrə sayıdır. Dövlət sifarişinin yerinə yetirilməsində dövlət ali təhsil müəssisələri ilə bərabər özəl ali təhsil müəssisələri də iştirak edir. Dövlət sifarişi əsasında və ya ödənişli əsaslarla qəbul aparılmasından asılı olmayaraq qəbul planında yerlərin ümumi sayı göstərilir. Xatırladaq ki, hər bir ixtisas üzrə dövlət sifarişi əsasında ayrılmış yerlərin sayı və dövlət sifarişinin yerinə yetirilməsində

iştirak edən ali təhsil müəssisələrinin siyahısı və ayrı-ayrı ixtisasların ali məktəblər üzrə plan yerlərinin sayı, onların kodları, təhsil formaları (əyani, qiyabi) və təhsil haqqının məbləği “Abituriyent” jurnalının 2021-ci il 4-cü nömrəsində dərc olunub.

Cədvəl 1

Qəbul planı				Dövlət sifarişi
Azərbaycan bölməsi	Rus bölməsi	Birgə	Cəmi	
3080	210	785	4075	2700

* Psixologiya və Kimya ixtisaslarının hər biri üçün dövlət sifarişi üzrə ayrılmış 25 yerin müsabiqəsində M.V.Lomonosov adına Moskva Dövlət Universitetinin Bakı filialına qəbul üçün sənəd vermiş abituriyentlər də iştirak edirlər.

Tibb ixtisası üçün dövlət sifarişi üzrə ayrılmış 90 yerin müsabiqəsində İ.M.Seçenov adına Birinci Moskva Dövlət Tibb Universitetinin Bakı filialına qəbul üçün sənəd vermiş abituriyentlər də iştirak edirlər.

İndi sizə ixtisas seçimində iştirak etmək üçün müəyyən edilmiş müsabiqə şərtləri barədə məlumatları təqdim edirik. Ancaq əvvəlcə abituriyentlər arasında bəzən düzgün anlaşılmayan bir məsələyə aydınlıq gətirmək istəyirik. Müsabiqədə iştirak etmək üçün tələb olunan minimal bal həddi ilə hər hansı ixtisasa keçid balı arasında fərq varmı, yoxsa bunlar eynidir? Əlbəttə, bunlar tamamilə fərqli anlayışlardır. **Müsabiqə şərti** DİM tərəfindən bu və ya digər ixtisas qrupu, yaxud ixtisas üzrə müsabiqəyə buraxılmaq üçün qoyulan minimal tələbdir. Bu o deməkdir ki, hər bir qrup üzrə ixtisasların müsabiqəsində yalnız tələb olunan müsabiqə şərtlərini ödəmiş abituriyentlər iştirak edə bilirlər. Tutaq ki, cari ildə IV ixtisas qrupunda imtahan verən hər hansı abituriyent qəbul imtahanının birinci mərhələsində (cari ilin məzunları üçün buraxılış imtahanında) 200 bal, ikinci mərhələsində isə 40 bal, cəmi 240 bal

toplayıb. Göründüyü kimi, onun qəbul imtahanının ikinci mərhələsi üzrə balı 50-dən azdır. Bu halda mövcud müsabiqə şərtini yerinə yetirmədiyinə görə onun müsabiqədə iştirak etmək hüququ olmayacaq. **Keçid balı** isə müsabiqə aparıldıqdan sonra hər ixtisas üzrə ayrı-ayrılıqda formalaşan və müvafiq ixtisasa ən aşağı balla qəbul olan abituriyentin balına bərabər olan göstəricidir. Keçid balı müəyyən ixtisas üzrə müsabiqədə iştirak edən abituriyentlərin sayı, həmin ixtisas üzrə plan yerləri və abituriyentlərin imtahan nəticələrindən asılı olur. Fərz edək ki, hər hansı ixtisas üzrə qəbul planı 35 yerdən ibarətdir. Həmin ixtisası ərizəsində müsabiqə şərtlərini ödəmiş 185 nəfər göstərib. Bu zaman həmin 185 nəfərdən ən yüksək bal toplayan 35 abituriyent bu ixtisasa qəbul edilir və 35-ci abituriyentin balı həmin ixtisas üzrə formalaşmış keçid balı olur.

Bu il IV qrup üzrə Müsabiqəyə (həm dövlət sifarişi əsasında, həm də ödənişli əsaslarla qəbul aparılan yerlər üzrə) ümumi balı 200-dən, imtahanın ikinci mərhələsi üzrə balı 100-dən az olmayan abituriyentlər buraxılır.

Müəyyən ixtisaslar üzrə tətbiq edilən tələblər qismən fərqlidir:

- **Dövlət ali təhsil müəssisələrinin tədrisi ingilis dilində olan ixtisaslarının** müsabiqəsinə qəbul imtahanının birinci mərhələsində (cari ilin məzunları üçün buraxılış imtahanında) ingilis dili fənni üzrə nisbi balı 40-dan az olmayan abituriyentlər buraxılır;
- Aşağıda qeyd olunan ixtisas üzrə ödənişli əsaslarla ayrılmış yerlərin müsabiqəsinə ümumi balı 150-dən və imtahanın ikinci mərhələsi üzrə balı 50-dən az olmayan (dövlət sifarişi əsasında ayrılan yerlər üzrə ümumi balı 200-dən və imtahanın ikinci mərhələsi üzrə balı 100-dən az olmayan) abituriyentlər buraxılır:
 - Ekologiya.

- Aşağıda qeyd olunan ixtisaslar üzrə həm dövlət sifarişi əsasında, həm də ödənişli əsaslarla qəbul aparılan yerlərin müsabiqəsində ümumi balı 150-dən və imtahanın ikinci mərhələsi üzrə balı 50-dən az olmayan abituriyentlər iştirak edə bilərlər:

- Bağçılıq və tərəvəzçilik;
- Baytarlıq təbabəti;
- Bitki mühafizəsi;
- Su bioehtiyatları və akvakultura.

Əziz abituriyentlər, bilirik ki, sizi ötən illərin tələbə qəbulu müsabiqəsində ayrı-ayrı ixtisaslar üzrə formalaşmış keçid balları da maraqlandırır. Bu da təbiidir, çünki onlar ixtisas seçimi zamanı düzgün istiqamət götürməkdə sizin üçün oriyentir rolunu oynaya bilər. Yuxarıda qeyd etdiyimiz kimi, ayrı-ayrı ixtisaslar üzrə minimal keçid balları müvafiq ixtisası öz ərizəsində göstərən abituriyentlərin sayı, ixtisas üzrə plan yerləri və abituriyentlərin imtahan nəticələri əsasında formalaşır. Bu göstəricilərə əsasən hər il keçid ballarında müəyyən dəyişmə müşahidə olunsada, oxşar, təkrarlanan meyillər, tendensiyalar da özünü göstərir. Odur ki, sizə 2020-ci ilin tələbə qəbulu müsabiqəsində formalaşmış keçid balları ilə tanış olmağı məsləhət görürük. Həmin ilin tələbə qəbulu müsabiqəsində ali təhsil müəssisələrinin ixtisasları üzrə formalaşmış keçid balları “Abituriyent” jurnalının 2021-ci il 2-ci nömrəsində və “2020-ci ilin tələbə qəbulu müsabiqəsində ali təhsil müəssisələrinin ixtisasları üzrə formalaşmış keçid balları” xüsusi buraxılışında təqdim olunub.

İmtahan nəticələrinə əsasən ümumi balı 200-dən və imtahanın ikinci mərhələsi üzrə balı 100-dən az olmayan 3107, ümumi balı 150-dən və imtahanın ikinci mərhələsi üzrə balı 50-dən az olmayan 3824 abituriyent müsabiqədə iştirak etmək hüququ əldə etmişdir. Abituriyentlərin imtahan ballarının paylanması (bal intervalları üzrə) müvafiq olaraq *cədvəl 2* və *cədvəl 3*-də təqdim edilir:

**IV ixtisas qrupunda müsabiqədə iştirak etmək hüququ qazanmış
ümumi balı 200-dən və imtahanın ikinci mərhələsi üzrə
balı 100-dən az olmayan abituriyentlərin
imtahan ballarının paylanması**

Cədvəl 2

Bal interval -ları	Azərbaycan bölməsi üzrə		Rus bölməsi üzrə		Bütövlükdə	
	Abituri- yentlə- rin sayı	Abituri- yentlə- rin cəmi sayı	Abituri- yentlə- rin sayı	Abituri- yentlə- rin cəmi sayı	Abituri- yentlə- rin sayı	Abituri- yentlə- rin cəmi sayı
690 - 700	3	3	0	0	3	3
680 – 690	12	15	0	0	12	15
670 – 680	15	30	1	1	16	31
660 – 670	22	52	2	3	24	55
650 – 660	44	96	4	7	48	103
640 – 650	63	159	1	8	64	167
630 – 640	41	200	1	9	42	209
620 - 630	54	254	8	17	62	271
610 – 620	71	325	7	24	78	349
600 – 610	54	379	5	29	59	408
590 – 600	69	448	6	35	75	483
580 – 590	73	521	7	42	80	563
570 – 580	79	600	2	44	81	644
560 – 570	70	670	4	48	74	718
550 – 560	61	731	7	55	68	786
540 – 550	77	808	12	67	89	875
530 – 540	80	888	12	79	92	967
520 – 530	64	952	10	89	74	1041
510 – 520	59	1011	9	98	68	1109
500 – 510	80	1091	4	102	84	1193
490 – 500	64	1155	8	110	72	1265
480 – 490	59	1214	13	123	72	1337
470 – 480	68	1282	8	131	76	1413
460 – 470	63	1345	3	134	66	1479

Cədvəl 2 (ardı)

Bal interval-ları	Azərbaycan bölməsi üzrə		Rus bölməsi üzrə		Bütövlükdə	
	Abituri-yentlə-rin sayı	Abituri-yentlə-rin cəmi sayı	Abituri-yentlə-rin sayı	Abituri-yentlə-rin cəmi sayı	Abituri-yentlə-rin sayı	Abituri-yentlə-rin cəmi sayı
450 – 460	55	1400	9	143	64	1543
440 – 450	87	1487	6	149	93	1636
430 – 440	54	1541	9	158	63	1699
420 – 430	63	1604	10	168	73	1772
410 – 420	63	1667	6	174	69	1841
400 – 410	59	1726	10	184	69	1910
390 – 400	75	1801	10	194	85	1995
380 – 390	81	1882	15	209	96	2091
370 – 380	70	1952	19	228	89	2180
360 – 370	70	2022	11	239	81	2261
350 – 360	78	2100	13	252	91	2352
340 – 350	59	2159	6	258	65	2417
330 – 340	80	2239	5	263	85	2502
320 – 330	78	2317	8	271	86	2588
310 – 320	63	2380	13	284	76	2664
300 – 310	64	2444	13	297	77	2741
290 – 300	42	2486	11	308	53	2794
280 – 290	57	2543	9	317	66	2860
270 – 280	65	2608	4	321	69	2929
260 – 270	46	2654	1	322	47	2976
250 – 260	28	2682	4	326	32	3008
240 – 250	32	2714	6	332	38	3046
230 – 240	18	2732	2	334	20	3066
220 – 230	21	2753	2	336	23	3089
210 – 220	8	2761	1	337	9	3098
200 – 210	9	2770	0	337	9	3107

**IV ixtisas qrupunda müsabiqədə iştirak etmək hüququ qazanmış
ümumi balı 150-dən və imtahanın ikinci mərhələsi üzrə
balı 50-dən az olmayan abituriyentlərin
imtahan ballarının paylanması**

Cədvəl 3

Bal interval -ları	Azərbaycan bölməsi üzrə		Rus bölməsi üzrə		Bütövlükdə	
	Abituri- yentlə- rin sayı	Abituri- yentlə- rin cəmi sayı	Abituri- yentlə- rin sayı	Abituri- yentlə- rin cəmi sayı	Abituri- yentlə- rin sayı	Abituri- yentlə- rin cəmi sayı
690 - 700	3	3	0	0	3	3
680 – 690	12	15	0	0	12	15
670 – 680	15	30	1	1	16	31
660 – 670	22	52	2	3	24	55
650 – 660	44	96	4	7	48	103
640 – 650	63	159	1	8	64	167
630 – 640	41	200	1	9	42	209
620 - 630	54	254	8	17	62	271
610 – 620	71	325	7	24	78	349
600 – 610	54	379	5	29	59	408
590 – 600	69	448	6	35	75	483
580 – 590	73	521	7	42	80	563
570 – 580	79	600	2	44	81	644
560 – 570	70	670	4	48	74	718
550 – 560	61	731	7	55	68	786
540 – 550	77	808	12	67	89	875
530 – 540	80	888	12	79	92	967
520 – 530	64	952	10	89	74	1041
510 – 520	59	1011	9	98	68	1109
500 – 510	80	1091	4	102	84	1193
490 – 500	64	1155	8	110	72	1265
480 – 490	59	1214	13	123	72	1337
470 – 480	68	1282	8	131	76	1413
460 – 470	63	1345	3	134	66	1479
450 – 460	55	1400	9	143	64	1543

Cədvəl 3 (ardı)

Bal interval-ları	Azərbaycan bölməsi üzrə		Rus bölməsi üzrə		Bütövlükdə	
	Abituri-yentlə-rin sayı	Abituri-yentlə-rin cəmi sayı	Abituri-yentlə-rin sayı	Abituri-yentlə-rin cəmi sayı	Abituri-yentlə-rin sayı	Abituri-yentlə-rin cəmi sayı
440 – 450	87	1487	6	149	93	1636
430 – 440	54	1541	9	158	63	1699
420 – 430	63	1604	10	168	73	1772
410 – 420	63	1667	6	174	69	1841
400 – 410	59	1726	10	184	69	1910
390 – 400	75	1801	10	194	85	1995
380 – 390	82	1883	15	209	97	2092
370 – 380	70	1953	19	228	89	2181
360 – 370	72	2025	11	239	83	2264
350 – 360	78	2103	13	252	91	2355
340 – 350	59	2162	7	259	66	2421
330 – 340	83	2245	5	264	88	2509
320 – 330	79	2324	9	273	88	2597
310 – 320	65	2389	17	290	82	2679
300 – 310	74	2463	16	306	90	2769
290 – 300	54	2517	16	322	70	2839
280 – 290	73	2590	14	336	87	2926
270 – 280	84	2674	11	347	95	3021
260 – 270	85	2759	10	357	95	3116
250 – 260	53	2812	14	371	67	3183
240 – 250	74	2886	14	385	88	3271
230 – 240	63	2949	9	394	72	3343
220 – 230	74	3023	10	404	84	3427
210 – 220	61	3084	12	416	73	3500
200 – 210	60	3144	7	423	67	3567
190 – 200	64	3208	5	428	69	3636
180 – 190	51	3259	8	436	59	3695
170 – 180	51	3310	6	442	57	3752
160 – 170	29	3339	8	450	37	3789
150 – 160	34	3373	1	451	35	3824

2-ci cədvəldə qeyd olunmuş "Abituriyentlərin cəmi sayı" sütunundakı rəqəmlər, balları ən yüksək bal intervalından (690-700) başlayaraq cari bal intervalına qədər olan diapazonda yerləşən abituriyentlərin sayını göstərir. Bu diapazona cari bal intervalı da daxildir. Bəs, cari bal intervalı dedikdə nə nəzərdə tutulur? Fərz edək ki, Azərbaycan bölməsində abituriyent 645 bal toplayıb. Bu abituriyentin topladığı bal 640-650 intervalında yerləşir. Bu interval həmin abituriyent üçün cari bal intervalı hesab olunur. 2-ci cədvəldə Azərbaycan bölməsi üzrə 640-650 bal intervalında müsabiqədə iştirak edən abituriyentlərin sayı 63 nəfərdir. Bu halda 640-dan çox bal toplayaraq müsabiqədə iştirak edən abituriyentlərin sayını təyin etmək üçün balları 640-650, 650-660, 660-670, 670-680, 680-690 və 690-700 intervallarında yerləşən abituriyentlərin saylarını cəmləmək lazımdır: $63+44+22+15+12+3=159$. 2-ci cədvəlin cari bal intervalına uyğun olan sətrində "Abituriyentlərin cəmi sayı" sütununda məhz həmin göstərici təqdim edilib.

Ali təhsil müəssisələrinə tələbə qəbulu müsabiqəsində iştirak etmək üçün ixtisas seçimi elanından çıxarıqlar

- İxtisas seçmək hüququ olan abituriyent ali təhsil müəssisələrinin imtahan verdiyi ixtisas qrupuna (qruplarına) aid olan 15-ə qədər ixtisas kodunu qeyd edə bilər.
- Dövlət sifarişi əsasında və ya ödənişli əsaslarla qəbul aparılmasından asılı olmayaraq ali təhsil müəssisələrinin ixtisaslarının siyahısında hər bir ixtisas üzrə ümumi plan yerləri təqdim edilmişdir (bax: "Abituriyent" jurnalı №4, səh. 11-28). Hər bir ixtisas üzrə dövlət sifarişi əsasında ayrılmış yerlərin sayı və dövlət sifarişinin yerinə yetirilməsində iştirak edən ali təhsil müəssisələrinin siyahısı ayrıca cədvəldə verilmişdir (bax: "Abituriyent" jurnalı №4, səh. 29-35).

• Abituriyent ixtisas seçərkən bu ixtisas üzrə dövlət sifarişi əsasında və ya ödənişli əsaslarla təhsil almaq istədiyini qeyd etməlidir. Hər hansı bir ixtisas üzrə həm dövlət sifarişi, həm də ödənişli əsaslarla olan yerlərin müsabiqəsində iştirak etmək istəyən abituriyent həmin ixtisasın kodunu ərizəyə iki dəfə daxil etməli və ayrılıqda bu ixtisas üzrə təhsilini dövlət sifarişi əsasında və ödənişli əsaslarla almaq istədiyini qeyd etməlidir. İxtisas kodlarını, onların sayını və ardıcılığını abituriyent özü müəyyənləşdirir.

• Dövlət sifarişi üzrə ayrılmış yerləri seçmək hüququ əldə etmək üçün DİM tərəfindən qoyulan tələbləri ödəyə bilməyən abituriyentlər yalnız ödənişli əsaslarla olan yerlərin müsabiqəsində iştirak edə bilirlər.

• Dövlət hesabına ali təhsil almış abituriyentlər dövlət sifarişi üzrə ayrılmış yerləri seçə bilməzlər.

• Əcnəbilər və vətəndaşlığı olmayan şəxslər, qüvvədə olan qanunvericilikdə və dövlətlərarası razılaşmalarda digər hallar nəzərdə tutulmayıbsa, dövlət sifarişi üzrə ayrılmış yerləri seçə bilməzlər.

• İxtisas seçimi **bütün ixtisas qrupları üzrə avqustun 20-dən 30-dək internet vasitəsilə** aparılacaqdır. Müsabiqəyə yalnız həmin müddətdə ixtisasları seçib öz elektron ixtisas seçimi ərizələrinə daxil edərək təsdiq etmiş abituriyentlər buraxılacaq.

Dövlət İmtahan Mərkəzini
İNSTAGRAMda izləyin!

Siz də DİM-in təqdim etdiyi məlumatlarla operativ şəkildə tanış olmaq istəyirsinizsə, qeyd olunan hesabı izləyin.

<https://www.instagram.com/stateexamcenter/>

Dövlət İmtahan Mərkəzinin “Instagram” hesabının yaradılmasında əsas məqsəd abituriyentləri, eləcə də onların valideynlərini operativ məlumatlandırmaq, həmçinin onları maraqlandıran sualları cavablandırmaqdır.

Hörmətli abituriyentlər!

*İxtisas seçimi və "Abituriyentin elektron ixtisas seçimi
ərizəsi"nin doldurulması qaydaları ilə tanış olmaq üçün sizə
"Abituriyent" jurnalının 2021-ci il 4-cü nömrəsini diqqətlə
oxumağı məsləhət görürük.*

DİM - 2021

*Sizə düzgün ixtisas seçimi və müsabiqədə
uğurlar arzu edirik!*

DİM - 2021

ALİ TƏHSİL MÜƏSSISƏLƏRİNİN İXTİSASLARINI SEÇMƏK HÜQUQU QAZANMIŞ ABİTURIYENTLƏR ÜÇÜN

"Abituriyent" jurnalının 4-cü nömrəsində:

- ✓ 2021/2022-ci tədris ili üçün ali təhsil müəssisələrinə tələbə qəbulu müsabiqəsində iştirak etmək üçün ixtisas seçimi elanı
- ✓ Müsabiqə şərtləri
- ✓ "Abituriyentin elektron ixtisas seçimi ərizəsi"nin doldurulma qaydası
- ✓ Qəbul aparılan ixtisaslar və onların plan yerləri
- ✓ Ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişli ilə tələbə qəbulunun proqnozu

İxtisas seçimi zamanı nələrə diqqət yetirməli?

Hörmətli abituriyentlər!

2020-ci il üzrə qəbul planını, bal intervalları üzrə abituriyentlərin paylanmasını builki məlumatlarla müqayisə aparmaqla cari ildə müsabiqə vəziyyəti haqqında təxmini fikir formalaşdırma bilərsiniz.

Bu kitabçaların elektron versiyasını (pdf formatında) DİM saytının "Elektron xidmətlər" bölməsində "DİM nəşrlərinin elektron versiyalarının onlayn satışı" xidməti vasitəsilə ödəniş etməklə əldə edə bilərsiniz (Xidmətə keçid: <http://eservices.dim.gov.az/ejurnal/>).

Pərakəndə satış qiyməti
1 manatdan çox olmamalıdır

DİM - 2021